

HANDLINGSPROGRAM 2017 – 2020

- KULTUR OG OPPVEKST

UTFORDRINGER OG UTVIKLINGSTREKK FOR ENHETEN

Kultur og oppvekst vil fokusere på fire prioriterte områder i rådmannens utfordringsnotat og på utfordringer som ligger til grunn for forslag til tiltak (tiltaksskjema).

BAMBLE SKAL BIDRA TIL ET ARBEIDSLIV SOM GIR ØKT ARBEIDSDELTAKELSE

Deltakelse i arbeidslivet er viktig for økonomisk selvstendighet, sosial integrering i samfunnet og opplevelse av mestring og personlig utvikling.

I dagens arbeidsmarked er det en stor utfordring å skaffe arbeid til personer som har svak formell kompetanse. Det betyr at mange mennesker går fra tiltak til tiltak uten å komme inn i et fast arbeidsforhold. Det er nødvendig å tenke nytt for å løse denne store velferdsutfordringen. Nav arbeider tett med næringslivet for å få til dette.

Dette er en utfordring også Bamble kommune nå tar som organisasjon. I tillegg til dagens ordninger med praksisplasser, er det i år startet et nytt prosjekt for å gi ungdom og flyktninger kompetansehenvende arbeidspraksis i kommunen. Fylkeskommunen vil være en viktig samarbeidspart i prosjektet. Målet er å kvalifisere for ordinært arbeid.

BAMBLE KOMMUNE SKAL GI TIDLIG HJELP BARN OG FAMILIER SOM TRENGER BISTAND

Forebyggende arbeide og tidlig innsats overfor barn, unge og familier, er trolig vår viktigste velferdspolitiske strategi.

Kommunen må aktivt bidra til et trygt oppvekstmiljø som gir barn og unge like muligheter. Å sikre alle unge en god utdanning er viktig. Utdanning og kvalifisering er avgjørende for at unge mennesker kommer inn i arbeidslivet, får mulighet til inntekt og et selvstendig liv. Mangel på utdanning, arbeid og fast inntekt øker risikoen for helseproblemer og tidlig uførhet. Det er bakgrunnen for at man i folkehelsearbeidet definerer sosial ulikhet som vårt største helseproblem.

Nesten alle barn og unge i Bamble er daglig i kontakt med ansatte i kommunen. Tidlig innsats og forebyggende arbeid handler i stor grad om å se og forstå barn, unge og familiers behov. Ansattes evne til å ivareta alle barn og unge er tett knyttet til verdier og kompetanse. Ansatte skal være beskyttelsesfaktorer for alle barn og unge ved å være dyktige på relasjon, kommunikasjon og sosial kompetanse. De skal ha tverrfaglig forståelse og samarbeidsevne samt kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer. Alle ansatte skal kjennetegnes ved et positivt menneskesyn og ha evne til å realisere verdier som skaper et godt oppvekstmiljø. For å sikre videreføring av de etablerte systemene og felles verdigrunnlag i møtet med barn og unge, vil kommunen etablere et fast opplæringsprogram for alle som jobber med barn og unge.

Forebyggende arbeid og tidlig innsats er god samfunnsøkonomi. Det er en utfordring at innsats og gevinst ofte kommer på ulike tidspunkt og på ulike budsjetter. Det er nødvendig å sikre økonomisk rammer for dette arbeidet og tenke langsiktig, noe som er en utfordring i forbindelse med innsparinger i kommunen.

BAMBLE KOMMUNE SKAL LEGGE ØKT VEKT PÅ Å FORBYGGE OG MESTRE HELSE- OG VELFERDSPROBLEMER

Vi har store helse- og velferdsutfordringen knyttet til økning i livsstilsrelaterte sykdommer, flere eldre og sosiale forskjeller. For å møte disse utfordringene er det nødvendig med økt satsing på helsefremmende og forebyggende arbeid innenfor mange sektorer i samfunnet.

Sosial ulikhet i helse er vår største utfordring. Kommunen må arbeide systematisk med «å løfte» de som har størst utfordringer i forhold til psykisk og fysisk helse, familiesituasjon, utdanning, arbeid, boforhold eller lokalmiljø.

Folkehelsearbeid er et prioritert område i kommuneplanen. I 2013 ble det vedtatt en handlingsplan for folkehelse. Handlingsplanen følges opp med tiltak i alle sektorer i kommunen. Det vil være nødvendig at en større del av ressursene til helse- og velferdssektoren går til tidlig innsats, helsefremmende og forebyggende arbeid. Det krever en bevisst prioritering.

Kommunen må stimulere og legge til rette for at innbyggerne tar ansvar for egen helse og livssituasjon. Det må arbeides med økt brukermedvirkning for å sikre individuelt tilpassede tjenester og kommunen må videreutvikle samarbeid med foresatte, pårørende og frivillige organisasjoner.

BAMBLE SKAL VÆRE EN AV NORGES FREMSTE KYSTKOMMUNER

Arbeidet med kystkultur er både en kultursatsning og en næringspolitisk satsning. I tillegg til å utvikle gode kulturtilbud, er det et mål å bidra til identitetsbygging, næringsutvikling og utvikling av det gode bosted. Kystkulturarbeidet er utgangspunkt for utvikling av kystkultursenter, musikk- og festivalbyen Langesund og videre utvikling av kyststien.

Bamble kommune har en historisk mulighet til å etablere et nytt og spennende kystkultursenter i forbindelse med utbyggingen på Smietangen. I vedtatt handlingsprogram er det lagt inn både investerings- og driftsmidler til senteret. En eventuell etablering av sjøtrafikksentral og base for losene på Smietangen, vil også bidra positivt til et levende maritimt miljø i Langesund.

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2015 å bevilge kr. 550.000 til utviklingen av Langesund som musikk- og festivalby. Satsningen på musikk- og festivalbyen må videreføres i samarbeid med Skagerakfestivalene, Wrightegaarden og andre arrangører med særlig fokus på kompetanse- og organisasjonsutvikling.

Arbeidet med å videreutvikle Langesund som musikk- og festivalby må ses i sammenheng med andre tiltak for å styrke Bamble og Langesund som et attraktivt reisemål og som en del av en regional reiselivssatsning i Telemark. I mai fikk Langesund status som turistby med mulighet for søndagsåpent i perioden 1. juni – 31. august. Det bør gjennomføres kulturtiltak for å bygge opp under «søndagslivet» i Langesund, for eksempel søndagskonserter eller trylleshow for barna. Slik kan søndagsbyen og musikkbyen Langesund bli to sider av samme sak.

Innovasjon Norge har vedtatt at *kreATIVE næringer og reiseliv* skal være et av deres seks nasjonale satsningsområder. Bakgrunnen er sterk global vekst i kultur- og reiselivsnæringer. 42 prosent av internasjonale turister er kulturturister. Bamble har unike kultur- og naturkvaliteter og gode forbindelser til viktige markeder. Bamble kommune bør derfor følge opp den nasjonale satsningen på kulturnæringer og reiseliv.

ANDRE UTFORDRINGER

Nye innsparinger (Tiltaksskjema 1)

Enheten vil i 2016 gjennomføre nye innsparinger på over 580.000 kroner per år. Det vil berøre nærmiljøsentralen i Langesund (legges ned som kommunalt tiltak), reduksjon i kulturtjenester og tiltak til barn og unge.

Fra 2017 er det vedtatt nye innsparinger på ca. 1.6 mill. kroner per år.

Kultur og oppvekst har i tillegg andre store budsjettutfordringer:

- Underskudd i barne- og familievernet var i 2015 på ca. 2 mill. kroner. Prognosen for 2016 er kr. 850.000.
- Det er en krevende innsparing i NAV og VIVA på 3,5 mill. kroner per år. NAV hadde i 2015 et underskudd på over 1 mill. kroner. Prognosen for 2016 er kr. 600.000.

- Det er store svingninger økonomien til flyktningarbeidet. Over- og underskudd reguleres hvert år mot et fond. Som følge av bl.a. innsparingskrav, er det en underfinansiering av flyktningarbeidet. I år kan det gå mot balanse eller et mindre underskudd.

På grunn av disse budsjettutfordringene kan nye innsparinger bare gjennomføres på deler av enhetens budsjettområder. Innsparingene må derfor foretas innenfor områder som kultur, frivillighet og arbeid med barn og unge. På disse områdene er allerede foretatt tidligere innsparinger (og nye i 2016) og nye innsparinger fra 2017 vil derfor få store konsekvenser.

Enheden vil på bakgrunn av dette anbefale en reduksjon i innsparingskravet som et prioritert tiltak.

Videre arbeid med innsparinger

Den politiske prosessen med å finne fram til innsparingstiltak har i liten grad bidratt til konkrete tiltak innenfor enhetens ansvarsområde. Det viser at det er vanskelig å finne fram til tiltak som ikke får store negative konsekvenser og som det er politisk vanskelig å akseptere.

Enheden er selvsagt innstilt på å arbeide videre med å finne fram til konkrete tiltak, men det må skje i samarbeid med politiske utvalg. Vi regner med at situasjonen er den samme for andre enheter og forventer at det avklares en felles arbeidsform framover i høst.

Som det framgår av kommentarene ovenfor, arbeides det aktivt i enheten for å klare å holde budsjettet innenfor store budsjettområder som NAV, barne- og familievern og flyktningarbeidet. På disse områdene gjennomføres det derfor allerede innsparinger.

Nye innsparinger må i hovedsak skje innenfor følgende områder:

- Kulturtjenester
- Frivillighet
- Forebyggende arbeid overfor barn og unge

Enheden vil kunne legge fram konkrete forslag til innsparinger på disse områdene. Tiltakene vil (trolig) berøre stillinger i enheten og må derfor utarbeides i samarbeid med tillitsvalgte.

Sikre voksenopplæringen og flyktningtjenesten hensiktsmessige lokaler

(Tiltaksskjema 3)

Voksenopplæringen og flyktningtjenesten har i mange år «slitt med» midlertidige lokaler. I tillegg til lokaler i Sentrumsbygget, leier man lokaler i Storgata 7 i Langesund til voksenopplæringen.

De leide lokalene bærer preg av en midlertidig løsning både funksjonelt og i forhold til arbeidsforhold forøvrig. Ansatte og brukere sliter med plager knyttet til bl.a. støy, temperatur og luktproblemer. I perioder har det vært nødvendig å stenge noen rom. Situasjonen for ansatte og brukere tilsier at kommunen må finne en løsning både på kort og lang sikt.

I forbindelse med ny ungdomsskolestruktur (k.sak 60/16) er det vedtatt å utrede lokaler til voksenopplæring og flyktningtjenesten på Grasmyr. Det er positivt å knytte flyktningearbeidet og voksenopplæringen til et skolemiljø, men ulempen er at dette vil ta flere år å realisere (minst 5 år) noe som er en stor utfordring i forhold til dagens situasjon.

Kommunen må derfor på kort sikt finne en løsning som gir ansatte og brukere i voksenopplæring bedre arbeidsforhold.

Andre prioriterte tiltak

Enheden har i tillegg prioritert følgende tiltak:

- **Kompensasjon for økte kommunal husleier /kommunal bostøtte** (Tiltaksskjema 2)
- **Nytt kystkultursenter** (Tiltaksskjema 4)
- **Videreføre tiltak i Frisk Bris** (Tiltaksskjema 5)
- **Oppruting av Sentrumsbygget, drift av kulturhuset** (Tiltaksskjema 6)
- **Utbygging av folkehelseiltak** (Tiltaksskjema 7)

- **Musikk- og festivalbyen Langesund**

(Tiltaksskjema 8)

- **Samhandlingskonferansen**

(Tiltaksskjema 9)

PLANER OG VEDTAK

Her følger en oversikt over viktige kommunale styringsdokument for enhetens arbeid:

Vedtatte planer	Kommentarer
Kommuneplanens samfunnsdel	
Budsjett 2016 – Handlingsprogram 2016 -2019	
Friluftspan og Prioriterte friluftslivstiltak 2016 - 2017	
Handlingsplan for økt frivillighet	
Handlingsplan for kystkultur	
Handlingsplan for lokal del av den kulturelle skolesekken	
Plan for anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet	
Utviklingsplan for Bamble kommunale kulturskole	
Boligsosialhandlingsplan	
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep	
Handlingsplan for folkehelse	
Planer under utarbeidelse / rullering	
Plan for Bamble bibliotek og litteraturhus	
Handlingsplan for kommunale områder og bygninger på Langøya	
Alkoholpolitisk handlingsplan	
Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering	
Foreslåtte nye planer (jfr. planstrategi)	
Plan for musikk- og festivalbyen Langesund	
Velferdspolitisk handlingsplan	
Handlingsplan for reiseliv og kulturnæringer	
Viktige vedtak	
Utbedringsplan for Sentrumsgården – k.sak 21/10	
Kompensasjon for økte husleier – k.sak 77/14	
Bamble biblioteket og litteraturhus - arena for offentlig debatt – k.sak 79/14	
Vedtaket om mottak av flyktninger – k.sak 122/15	
Videre arbeid med kystkultursenter – k.sak 82/14	
Bygg for kystkultur og næring på Smietangen i Langesund – k.sak 67/16	
Framtidas ungdomsskolestruktur i Bamble – k.sak 60/16	Vedtaket inneholder også ny idrettshall og svømmehall, og krav til å utrede lokaler til voksenopplæringen og flyktningetjenesten.

NØKKELTALL FOR ENHETEN

Når det står – i rubrikken, mangler vi tallgrunnlag.

Befolkningssammensetning	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015
Totalt	14.193	14.140	14.088
Antall fødsler	128	124	107
Antall 0-5 år	863	849	810
Antall 6- 15 år	1.750	1.728	1707
Antall 16-18år	596	553	565
Antall 19-24 år	1.185	1.163	1102
Antall 25-66 år	7.673	7.605	7563
Antall arbeidsledige 15-74 år (endring i statestikk, derfor ikke tall fra 2013 og 2014)			240
Innvandrerbefolkning	1.086	1.160	1.216
Innvandrerbefolkning 0-5år	99	104	106
Innvandrerbefolkning 0-16 år	274	297	301

Befolkningssammensetning	Bamble 2015	Gruppe 8 2015	Landet 2015
Folkemengde i alt	14.088		
Andel 0 åringer	0,8	1,2	1,1
Andel 1- 5 år – i %	5,0	6,4	6,0
Andel 6- 15 år – i %	12,1	13,2	12,0
Andel 16-18 år – i %	4,0	4,1	3,7
Andel 19-24 år – i %	7,8	7,9	7,9
Andel 25-66 år – i %	53,7	53,5	55,0
Andel innvandrerbefolkning – i %	8,6	11,4	16,3
Andel innvandrerbefolkning 0-16 år – i %	11,1	11,1	16,5
Registrerte arb.ledige i prosent av befolkning 15-74 år	2,2	2,2	2,0

Barne- og familievernet	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Landet 2015
Barn med meldinger antall	126	134	163	-
Barn med meldinger ift. ant innb. 0-17år	4,2%	4,5%	5,3%	4,3%
Andel meldinger som går til undersøkelse	97,1 %	94,4 %	86,5	80,4 %
Barn med tiltak i løpet av året antall	179	168	176	-
Andel barn med barnevernstiltak ift. Innb.0-17 år	6,0%	5,7%	6,6%	4,8%
Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk	21,5	21,6	22,8	19,8
Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak	25,7%	17,9%	17,4%	27,7%

Voksenopplæring og integrering av flyktninger	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Gruppe 8 2015	Landet 2015
Spesial pedagogisk avd.: Voksne med spesialundervisning (tallet er antall enkeltvedtak som utløste ressurser)	10	8	6	-	-
Avd. VO (voksenopplæring) for norsk og samfunnskunnskap: Antall deltakere pr. 1. juni.	100	71	74	-	-

Avd. VO for grunnskole: Antall deltakere pr. 1. juni.		31	23		
Avd. flyktningetjenesten: Mottatte flyktninger (både voksne og barn)	42	46	51	-	-
Antall bosatt via IMDI: Direkte fra flyktningeleirer og asylmottak, inkl enslig mindreårig	38	39	44	-	-
Antall bosatt via familieinnvandring (familiegjenforeninger)	4	7	7	-	-
Antall deltakere i introduksjonsprogrammet (antall voksne som har vært i programmet i løpet av året)	70	82	84	-	-

Kommentarer: Vi finner ingen sammenlignbare tall fra gruppe 8 eller landet.

NAV sosial	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Gruppe 8 2015	Landet 2015
Antall sosialhjelpsmottakere i alder 18-24 år	147	145	138	-	-
Antall sosialhjelpsmottakere i alder 25 – 66	277	290	299	-	-
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne 18-24 år	10,4%	10,8 %	10,7 %	-	-
Antall barn i familier som mottar økonomisk sosialhjelp	210	210	218	-	-
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	4,6%	4,8%	4,8%	-	4,2 %
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. innbygger 20 – 66 år					
Bamble:	1.963	1.761	2.148		
Telemark:	1.979	2.150	2.359	1.441	1.615

Helsesøster- og jordmortjenesten	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Gruppe 8 2015	Landet 2015
Netto driftsutgifter til forebygging helsestasjon- og skolehelsetjenesten per innbygger 0-20 år Telemark	1.954 ---	2.139 2.019	1.926 2.038	2.181	2.177
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse, per innbygger Telemark	153 ---	145 122	324 142	173	157

Adm. i virksomhet for Oppvekst er flyttet til 233, dermed økte utgifter.

Frisk Bris	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Gruppe 8 2015	Landet 2015
Antall nye brukere	152	266	220		

Fritid for barn og unge	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Gruppe 8 2015	Landet 2015
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	456	424	422	138	193

Kommentarer: I driftsutgiftene ligger også lønn til miljøterapeuter i skole, fritidsklubbarbeidere, leder av avdeling Fritid for barn og unge samt SLT-koordinator

Nøkkeltall kultur	Bamble 2013	Bamble 2014	Bamble 2015	Telemark 2015	Gruppe 08 2015	Landet 2015
Annet						
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger, konsern	241,0	292,0	258,0	468,0	185,0	261,0
Bibliotek						
Besøk i folkebibliotek per innbygger	3,5	3,4	3,1	4,3	4,3	4,4
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	5,1	4,7	4,3	4,4	4,1	4,4
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	3 085,0	3 074,0	2 818,0	2 537,0	3 184,0	2 973,0
Brutto driftsutgifter til bibliotek (f370) per innbygger - konsern	-	256,0	289,0	378,0	272,0	294,0
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger, konsern	233,0	248,0	280,0	324,0	254,0	270,0
Bygg						
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger, konsern	559,0	388,0	433,0	468,0	402,0	467,0
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger, konsern	283,0	382,0	298,0	248,0	244,0	219,0
Idrett						
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger, konsern	49,0	88,0	57,0	185,0	177,0	180,0
Kulturskole						
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	16,0	15,0	15,0	16,0	15,1	13,9
Netto driftsutgifter til kommunale kultur- og musikkskoler per innbygger, konsern	230,0	265,0	255,0	356,0	269,0	262,0
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker, konsern	12 750,0	13 416,0	14 428,0	20 572,0	16 747,0	18 115,0
Kunst						
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger, konsern	2,0	0,0	0,0	66,0	52,0	96,0
Museum						
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger, konsern	36,0	35,0	39,0	47,0	33,0	76,0
Prioritering						
Netto driftsutgifter F 231 (aktivitetstilbud barn og unge), konsern	21,9	20,0	20,7	6,3	7,9	9,5
Netto driftsutgifter F 381 (kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg), konsern	26,8	18,3	21,2	20,1	22,8	23,0
Netto driftsutgifter F 385 (andre kulturaktiviteter) , konsern	11,5	13,8	12,6	20,1	10,5	12,9
Netto driftsutgifter F 386 (kommunale kulturbygg), konsern	13,6	18,0	14,6	10,6	13,8	10,8
Tilskudd						
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	37,0	37,0	36,0	679,0	606,0	13 847,0

Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	18 459,0	18 568,0	19 500,0	32 485,0	37 795,0	40 205,0
Ungdom						
Årlig totale åpningstimer i kommunale fritidssenter per 1000 innb. 6-20 år	526,0	537,0	545,0	327,0	371,0	522,0
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger, konsern	456,0	424,0	422,0	147,0	139,0	193,0
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år, konsern	2 762,0	2 630,0	2 614,0	953,0	807,0	1 225,0
Økonomi						
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter, konsern	4,0	3,9	3,8	4,2	3,5	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner, konsern	2 089,0	2 122,0	2 041,0	2 332,0	1 764,0	2 030,0
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger, konsern	109,7	51,3	75,9	421,9	1 426,6	918,1

TJENESTEOMRÅDE: BARNE- OG FAMILIEVERNET

Utfordringer og utviklingstrekk

Utviklingstrekk i forhold til antall barn og endringer:

Barn med meldinger i forhold til innbyggere mellom 0-17 år økte fra 4,2% i 2013 til 5,3% i 2015 (i landet for øvrig var tallet 4,3%).

Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere mellom 0-17 år viser også en økning fra 6% i 2013 til 6,6% i 2015 mot 4,8% i landet for øvrig.

Samtidig viser statestatikken at andelen barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak har gått kraftig ned fra 25,7% i 2013 til 17,4% i 2015 (27,7% i landet for øvrig). Disse endringene kan skyldes naturlige svigninger over tid, men det kan også skyldes bevist jobbing i forhold til tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Tilsyn

I utfordringsnotatet for 2016 rapporterte barnevernet om mangler knyttet til å oppfylle lovens krav om tilsyn. Dette er fortsatt en utfordring. Vi har arbeidet aktivt for å skaffe tilsynsførere, og mangler nå bare tilsynsførere i 3 nye saker. Utfordringen ligger i å følge opp at den enkelte tilsynsfører gjennomfører antall besøk innen tidsfristene, og rapporterer innen tidsfristene.

Hjemmebaserte tiltak

Vi har de siste årene jobbet med utvikling av egne hjemmebaserte tiltak gjennom å bruke familieteamet, og ikke private konsulenter til hjemmebaserte tiltak. Familieteamet har også oppfølging av ungdom som flytter i egen hybel, og aktivitetstiltak knyttet mot enkelt ungdommer. Familieteamet er blitt et svært viktig tiltak for barnevernet og har hittil i 2016 hatt 36 enkelt saker. Bruken av private familiekonsulenter er redusert til et par saker.

Enslige mindreårige

Bamble kommune sa ja til å bosette 10 enslige mindreårige i 2016. Dette innebærer at vi nå har to boliger med heldøgnsbemanning og vil i løpet av 2016 også ha to boliger med oppfølging, men uten heldøgnsbemanning.

Økonomi

Barnevernet sliter fortsatt med å holde budsjettet sitt. Vi har nå flyttet ungdommer ut av institusjoner, og over i hybler med oppfølging. Vi forsøker å bruke alternative tiltak i forhold til institusjonsplasseringer, men vi kan ikke forhindre all bruk av institusjon, og har heller ikke noen forutsigbarhet på dette.

Fra 2017 er det varslet endringer i finansieringsordningen for enslige mindreårige flyktninger. Dette kan få konsekvenser for Bamble kommune.

Forslag til endringer i ansvarsfordelingen mellom stat og kommune på barnevernområdet

Departementet har lagt frem et høringsnotat om forslag til endringer i ansvarsdelingen mellom stat og kommune.

De siste årene har det fra regjeringens side vært en satsing på barnevern, og et fokus på behov for strukturendringer. Dersom disse strukturendringene blir vedtatt vil det få store konsekvenser for

kommunal barnevernet. Målet er at kommunene skal få et større og mer helhetlig ansvar for barnevernet både faglig og økonomisk.

I forslaget legges det opp til at kommunene skal få det helhetlige ansvaret for rekruttering og opplæring av fosterforeldre, økt ansvar i forhold til institusjonsplasseringer både med hensyn til valg av institusjon og finansiering. Likeledes legger forslaget opp til økt ansvar for spesialiserte hjelpetiltak.

Barnevernstjenesten i Bamble opplever at forutsetningene for denne strukturendringen var større kommuner (kommunereformen). Dersom forslaget blir vedtatt vil det forutsette interkommunalt samarbeid på flere områder i barnevernet.

Grenlandssamarbeidet

Barnevernet ser også at det i Grenlandssamarbeidet er foreslått interkommunalt samarbeid på barnevernsområdet. Vi er positive til interkommunalt samarbeid på flere områder knyttet til barnevern, samtidig som vi ikke ønsker at barnevernstjenestene slås sammen. Årsakene til dette er at vi mener de viktigste samarbeidspartene i det daglige arbeidet rundt enkelt barn er barnehage, skole, ppt osv., og at det er en styrke med hensyn til delegasjon av myndighet til saksbehandlerne og økonomistyring med nærhet mellom ledelse og saksbehandler. Vi ønsker derfor velkommen et prosjekt hvor vi ser på hvilke områder innen barnevernet er det hensiktsmessig med interkommunalt samarbeid, og hvilke områder er kommunene tjent med å stå alene.

STYRINGSMÅL	Resultat 2015	Vedtatt 2016	Resultat 1. halvår 2016	2017	2018	2019	2020	Ønsket mål
Foreldreveiledning/ hjemmebaserte tiltak skal i minimum 75 % av tiltakene utføres av familieteamet	75%	75%	91%	75%	75%	75%	75%	75%
Følge opp alle barn i fosterhjem i henhold til de krav loven setter: Andel barn med tilsynsfører	80 %	100 %	92%	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Bosette 10 enslige mindreårige	6	10	3	10	10	10	10	10

TJENESTEOMRÅDE: VOKSENOPPLÆRING OG INTEGRERING AV FLYKTNINGER (VIVA)

Utfordringer og utviklingstrekk

Det bor i dag ca. 1.200 innvandrere i Bamble og det utgjør 8,6 % av Bambles innbyggere. Siden 2011 har vi bosatt nærmere 230 flyktninger (inkl. familieinnvandring), noen har flyttet ut og pr 08.06.15 er det 222 av disse som bor i Bamble.

I 2016 har vi pr. 03.05.16 bosatt 21 personer, pluss 1 person som har kommet via familieinnvandring og i tillegg har kommunen bosatt 1 enslig mindreårig (Barne- og familievernet har ansvar for å bosette disse).

Bidra aktivt til å få flere flyktninger over fra sosialhjelp til arbeid, utdanning eller trygd

Som en del av kommunens innsparinger vil det statlige integreringstilskuddet måtte brukes til å finansiere «alle flyktningerrelaterte utgifter» både i voksenopplæring, flyktningetjenesten, NAV og andre tjenester knyttet til arbeid med flyktninger. Det betyr bl.a. at vi i Bamble bruker statlige tilskudd til å dekke sosialhjelpsutgifter til flyktninger ut over de første 5 årene de bor i kommunen. Dette er ikke i tråd med forutsetningen for integreringstilskuddet, men er nødvendig for å forsøke å innfri vedtatt innsparing.

Det betyr mindre ressurser til integreringsarbeidet og det må legges stor vekt på å utvikle et mer effektivt integreringsarbeid. Det vil bli lagt vekt på å forbedre samarbeidet med NAV, utvikle «nye» opplæringsstrategier nært knyttet til arbeids- og næringsliv.

Vårt store satsingsprosjekt «Fra bosatt til ansatt» videreføres som prosjekt 2016. Dette skal vi prøve å implementere fra 01.01.17. Dette er da en gruppe som skal ha fullt fokus på å komme seg ut i arbeid, samtidig som vi har de tre viktigste aktørene (programrådgiver, Nav-konsulent og kontaktlærer) tett på. Dette prosjektet er også med på å få enda mer fokus mot arbeidsretta undervisning/veiledning. Samtidig er vi i gang med å starte et prosjekt med NAV og Bamble kommune (kommunen som arbeidsgiver) der noen av våre deltakere skal ha praksis og få kompetanse via kommunen som en læringsarena. Kompetansen kan bli forskjellig ut i fra deltakerens mulighet/utgangspunkt og løpet som blir lagt. Noen kan kanskje få jobb i kommunen etter et slikt løp, men kompetansen som bygges er det sentrale her. Noen vil da ende ut med dokumentasjon som fagbrev, kompetansebevis o.l. Vi håper å få med oss blant annet fylkeskommunen som en samarbeidsaktør i dette prosjektet.

Skaffe voksenopplæringen og flyktningetjenesten gode lokaler

VIVA har lokaler i Sentrumsgården og leier undervisningslokaler og kontorer i Storgata i Langesund (Lagunen). Antall elever ligger stabilt rundt 100 deltakere. De leide lokalene er til dels dårlige og er basert på en kortsiktig leieavtale, ca. 6 år forutsigbarhet og med 6 mnd. oppsigelsesfrist for begge parter. Lokalene virker også begrensende i forhold til hvor mange deltakere vi kan ha i enkelte klasserom. Dette er lite effektivt og skaper utfordringer der løsningene er lite gunstige både med tanke på ressurser og den faglige inndelingen av deltakere.

En samlokalisering av voksenopplæringen og flyktningetjenesten i nye lokaler vil også frigjøre lokaler til kulturskolen i Sentrumsgården.

Ut og opp!

VIVA vil satse på å få deltakerne mer ut i lokalsamfunnet både via språkpraksisplasser og frivillighet i ulike lag og foreninger. Da vil deltakerne få øve seg på norsk i ulike situasjoner, bygge nettverk og skape relasjoner med andre i samfunnet. Dette håper vi igjen kan lette integreringsarbeidet, åpne dører for jobb og motivere deltakerne til å bli enda mer engasjerte i sin egen norskopplæring.

Retten til grunnskoleopplæring

Retten til grunnskoleopplæring gjelder for alle innbyggere som mener de har behov for grunnleggende opplæring, blant annet for å kunne gjennomføre videregående opplæring i etterkant.

Siden grunnskole er en rettighet, så er det vanskelig om ikke umulig å spare inn på dette tilbudet. Vi ser samtidig at det kan være en god investering å gi flere en skolebakgrunn som gir grunnlag for å få en fagkompetanse som igjen gir muligheter for arbeid. Det er imidlertid en utfordring for virksomheten at det ikke er satt av midler i budsjettet til dette. Det er minimum behov for å styrke budsjetttrammen med kr 2.5 mill. kroner per år (3,5 lærerstillinger). Dagens tilbud dekkes av integreringstilskuddet.

Det er litt over halvparten får grunnskoleløpet som en del av sin kvalifisering via introduksjonsprogrammet som følge av introduksjonsloven. Resten av grunnskole deltakerne tar denne utdannelsen med grunnlag i rettighet som Opplæringsloven gir. Til orientering så er denne gruppen også flyktninger, men tar ut sin rettighet via Opplæringsloven og ikke introloven. De vil da ikke få introduksjonslønn fra kommunen og må søke lån og stipend fra lånekassen.

Økonomi

VIVA har store økonomiske utfordringer. Det er flere årsaker til dette :

For det første har vi satt i gang flere gode tiltak de siste årene som har økt våre utgifter og ikke våre inntekter. Dette gjelder bl.a. grunnskoletilbud (oppstart i 2012) for voksne og innføringsklassen (Paletten som ble startet i 2013) for barn/ungdom. Grunnskoletilbudet kjøpte vi fra Porsgrunn i 2011 og tidligere år. I 2011 var utgiften for Bamble kommune på ca kr. 600.000 for å ha noen elever i Porsgrunns grunnskoletilbud for voksne. Porsgrunn hadde ikke kapasitet til våre og vi måtte starte opp med eget grunnskoletilbud for voksne fra 2012. Dette koster oss i dag 3,5 lærerstillinger (ca. 2,5 mill. kroner), pluss utgifter til leie av lokaler, lærematriell, datalab o.l. Vi har derfor en reell økning på i overkant av 2 mill. kroner om en sammenligner 2011 med 2016 kun på dette tilbudet. Verken Paletten eller grunnskoletilbudet gir økte inntekter. Sett over lang tid reduserer forhåpentligvis disse tilbudene kommunens utgifter pga. bedre norskopplæring, kvalifisering som igjen får flere i arbeid.

For det andre er det vedtatt kommunale innsparinger på flyktningarbeid/Nav som fra 2016 vil være på 3,5 mill. kroner per år. Her har vi blant annet satt inn tiltak der integreringstilskuddet må betale deler av utgiftene til økonomiske sosialhjelp som betales til flyktninger etter 5 års perioden. Dette utgjorde 1,2 mil. kroner i 2014 og ca 2 mill. i 2015.

For det tredje er det noen flyktninger som ikke kommer seg i arbeid, selv om Bamble generelt sett har hatt gode resultater de siste årene. Dette medfører at mange er avhengig av økonomisk sosialhjelp, i stedet for å bli økonomisk selvhjulpne. Her jobber vi intenst med å oppnå bedre resultater, blant annet med prosjektene «Fra bosatt til ansatt» og «Kompetanseprosjektet».

For det fjerde så viser sentralt beregningsutvalg at kommunene mottar 10 % for lite i integreringstilskudd i forhold til reelle utgifter.

De overnevnte punktene viser en økonomisk utvikling som går i negativ retning. Vi har fått tatt ut all buffer (siste buffer ble tatt ut i 2015 som vises med det store overskuddet vi fikk da) og vil mest sannsynlig klare å dekke underskuddene i 2016 og 2017 med dagens opparbeidede buffer. I 2018 ser det ut til å bli det første året som VIVA går med underskudd uten å kunne dekke selv. Vi har derimot satt inn mange tiltak for å oppnå balanse innen den tid. Som med mange andre tjenester så krever slike endringer lang tid for å oppnå resultater som vises i regnskapet. Tiltakene som er satt i gang de siste 2 årene er blant annet:

1. Alle deltakere ut i språkpraksis så raskt det lar seg gjøre. Mer norskopplæring, nettverksbygging og læring om skrevne og uskrevne regler på en arbeidsplass. Generelt tenker alle ansatte mye mer arbeidsretta med alt vi gjør.
2. Interne endringer som omfordeling av ressurser: Kulturkontakt til bosettingsteam, frigjøring av ressurs fra bosettingsteam og voksenopplæring for å frigjøre ressurs til programrådgivere. Forskning viser at tett veiledning fra programrådgivere er blant de største suksessfaktorene. Vi har i fra august 2016 3,6 årsverk som programrådgivere, mens i 2014 hadde vi 2 årsverk. Dette uten å øke antall ansatte i VIVA.
3. Lederstrukturen i VIVA: 200% lederressurs ble fordelt på 2 leder tidligere. Skille mellom flyktningetjeneste og voksenopplæring opplevdes fortsatt som stor. Vi har nå en som er 100% virksomhetsleder for hele VIVA og to personer som deler den siste lederressursen, dvs 50% hver som fagledere for hver sin hovedfelt flyktningetjenesten og voksenopplæringen. Vi tre i ledergruppen jobber for tydeligere rolleavklaring og større samhandling både internt, men også ovenfor våre samarbeidspartnere, f.eks NAV.
4. Skiftet ut 7 ansatte som utgjør ca 1/3 av våre ansatte. Effektivisering ved å omfordele og koordinere oppgaver noe annerledes.
5. Søker på «ekstratilskudd 1 og 2» hyppigere enn tidligere fra Imdi. Dette kan gi et lite økonomisk overskudd sett opp mot utgiftene som følger med. Den største fordelene med dette tiltaket er bedre resultater når vi kan sette inn flere ansatte i det første året som deltakere trenger det, spesielt de yngste.
6. Øke bosettingen uten å øke egen bemanning. Kommunestyret vedtok å øke bosetting fra 35 i 2014 til 40 stk i 2015 og til ytterligere 50 stk i 2016. Dette klarer vi å håndtere uten å øke antall årsverk.

Kort fortalt har vi gjort mange endringer som skal bedre våre resultater som da igjen vil føre til færre utgifter og forhåentligvis klare å få en balanse innen 2018. Selv om endringene vi har gjort er både mange og store, så er vi usikre på om det vil holde til å oppnå balanse allerede i 2018. Med alt endringsarbeid, også dette, vil det være stor usikkerhet på hvor stor effekten vil være og når eventuelle resultater vises. Siden vi kan se en såpass stor ubalanse over en lengre periode (fra grunnskoletilbudet ble opprettet og innsparingsvedtaket for flyktningearbeid ble vedtatt i kommunestyret), så er sannsynligheten stor for at vi ikke klarer å innfri de rammene vi handler ut i fra.

ØNSKET UTVIKLING FOR TJENESTEN

STYRINGSMÅL	Resultat 2015	Vedtatt 2016	Resultat 1.halvår 2016	2017	2018	2019	2020	Ønsket mål
Andel deltakere i introduksjonsprogrammet som er i arbeid eller utdanning (vgs./høyskole) ett år etter introperioden.	63 %	65%	*	70%	75%	80%	85%	85%
Redusere antall flyktninger som mottar sosialstønad innenfor 5 årsperioden	50	49	46	48	47	46	45	45
Redusere sum på sosiale ytelser til flyktninger innenfor 5 årsperioden (i 1.000-kr.)	2.099	1.900	2.062	1.800	1.700	1.600	1.500	1.500
Redusere antall flyktninger som mottar sosialstønad etter 5 årsperioden	81	81	62	75	70	65	60	60
Redusere sum på sosiale ytelser til flyktninger etter 5 årsperioden (i 1.000-kr.)	5.084	5.084	2.839	4.500	4.000	3.500	3.000	3.000

*Imdi gir ikke ut tall pr halvår

TJENESTEOMRÅDE: NAV SOSIAL

Utfordringer og utviklingstrekk

Aktiv oppfølging av ungdom

Bamble kommune har en høy ungdomsledighet, og andelen sosialhjelpsmottakere mellom 18-24 år var hele 15 % i 2015.

NAV Bamble inngikk i 2014 et samarbeid med Frisk Bris og dannet ungdomstilbudet Frisk Bris *Ungdom*. Modellen skal sikre at ungdom som står utenfor skole og arbeidsliv i Bamble, skal få rask, riktig og koordinert oppfølging.

På bakgrunn av kartlegginger og «veikart» skal ungdom få et mest mulig riktig tilbud ut fra forutsetninger og behov. GREP er også koplet på som en samarbeidsaktør, og tanken er at man benytter kompetansen og nettverket til alle parter, både internt og eksternt for at ungdom kommer i rask og riktig aktivitet.

I tillegg til Frisk Bris *Ungdom*, har NAV Bamble to kurs som kjøres for ungdom. Et kurs som skal bidra til arbeid og aktivitet, og et avklarings- og motivasjonskurs.

NAV og Frisk Bris har et ønske om etablering av et Talenthus hvor man hele tiden har et stående tilbud til alle under 25 år uavhengig av ytelse.

NAV Bamble jobber for å finne gode alternativer og samarbeidspartnere for å utvide tilbudsarenaen for ungdomsgruppa. Samtidig må vi være bevisst hvem som skal ha våre tilbud. Vi ønsker ikke å øke antall ungdom registrert ved NAV Bamble, men jobbe strategisk for å redusere den. Det innebærer prioritering, formelt samarbeid med skole, frivillig sektor, og ikke minst å frigjøre tid til å veilede og coache ungdom i riktig retning. Det krever kompetanse på mange områder, bl.a. om tiltaksapparat, skolens og fylkeskommunens tilbud, opplæringstiltak, arbeidsmarkedet og veiledningskompetanse.

Praksisplasser og rekruttering til ordinært arbeidsliv

NAV Bamble har utstrakt samarbeid med kommunen og det private næringsliv, og har ingen nevneverdige utfordringer med å skaffe praksisplasser til brukere som har behov for avklaring eller arbeidstrening. Praksisplasser med tett oppfølging fører ofte til ordinært arbeid, og NAV Bamble har mange formidlinger gjennom arbeidspraksis. I tillegg har vi tegnet 18 rekrutteringsavtaler med arbeidsgivere som sier de ønsker å bruke NAV Bamble når de har behov for arbeidskraft.

Det er i dagens arbeidsmarked en stor utfordring å skaffe arbeid til personer med svak formell kompetanse. Kommunen skal nå i gang med et prosjekt med som heter: « Arbeidspraksis med fokus på kvalifisering». Her skal vi starte opp 10 stk praksisplasser i kommunen med mål om kvalifisering. Målgruppen er unge under 25 år og flyktninger. NAV har ansatt en prosjektleder i en 50% stilling som skal ha ansvar for å sette i gang prosjektet og som skal ha oppfølgingsansvar for brukere i prosjektet. Vi skal ha startet opp innen den 01.10.16. Her har Bamble kommune mulighet til å være en foregangskommune.

Krevende rammebetingelser

Som følge av vedtatte innsparinger i kommunen, må NAV og voksenopplæringen/flyktningetjenesten (VIVA) spare 3,5 mill. kroner per år. Dette er et krevende innsparingskrav som bidrar til at NAV og VIVA har problemer med å holde sine budsjettammer.

Lovendringen i «Lov om sosiale tjenester i NAV» som iverksettes fra 01.01.16, krever at man har nok ressurser og tiltak for å imøtekomme aktivitetskravet hvor målet er færre på sosialhjelp. En forutsetning for å redusere utgiftene er at det ikke kuttes på tiltakssiden. Reduksjon av utgiftene må primært skapes ved et offensivt tiltaksarbeid som skaper større muligheter for tett oppfølging og kvalitet i tilbudet som gis.

Prognosen for Nav Bamble viser et underskudd på kr. 700.000 i 2016. Underskuddet kan imidlertid bli høyere dersom utgiftene til sosialhjelp fortsetter i samme tempo som hittil i år.

Økte husleier

I tillegg til ovennevnte budsjettutfordringer, har kommunen vedtatt å øke husleien på kommunale boliger, noe som fører til økte utgifter for brukere som får dekt sine boligutgifter hos NAV og VIVA. Husleieøkningen fører til at flere personer får problemer med å bli økonomisk selvhjulpne. Konsekvensen av de økte husleiene vil øke gradvis etter som det blir inngått nye husleiekontrakter. I k.sak. 77/14 ble det vedtatt å kompensere økte utgifter til NAV og VIVA. Det er vanskelig å beregne de økonomiske konsekvensene, men Nav opplever økte utgifter til dekning av boutgifter. I 2016 er det bevilget 1,6 mill. kroner i kompensasjon. Det utredes om det bør innføres en kommunal bostøtte ordning for å dempe effekten av høye husleier.

Økt fokus på familier med barn

NAV Bamble skal jobbe for økt bevissthet og kunnskap om barn som lever med foreldre/foresatte som mottar økonomisk sosialhjelp. Lov om sosiale tjenester i NAV setter krav til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tilbud. Lovens formålsbestemmelse understreker at barns særlige behov skal tillegges vekt ved tildeling av tjenester.

NAV Bamble har fått midler fra Fylkesmannen til et prosjekt vi har kalt «Sikring av barneperspektivet» Målsettingen er å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn og unge gjennom helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier.

ØNSKET UTVIKLING FOR TJENESTEN

STYRINGSMÅL	Resultat 2015	Vedtatt 2016	Resultat 1.halvår 2016,	2017	2018	2019	2020	Ønsket mål
Øke andel sosialhjelpsmottakere mellom 17-25 år som i løpet av året har begynt på skole eller begynt i arbeid	25%	35%	37%	40%	40%	45%	45%	45%
Øke andel sosialhjelpsmottakere mellom 26-66 år som i løpet av året har begynt på skole eller begynt i arbeid	20%	20%	23%	25%	25%	27%	28%	30%
Redusere antall brukere med barn som mottar sosialhjelp	61	55	56	50	50	45	45	45

TJENESTEOMRÅDE: KULTUR

Utfordringer og utviklingstrekk

Kommuneplanens samfunnsdel definerer følgende mål for kulturområdet som danner utgangspunkt for virksomhetens innspill til utfordringsnotatet:

- **Musikk- og festivalbyen:** Langesund skal bli en av Norges fremste musikk- og festivalbyer
- **Kystkultur:** Etablere kommunen som en av Norges fremste kystkommuner
- **Frivillighet:** Legge til rette for økt frivillig engasjement
- **Den kulturelle grunnmuren:** Opprettholde og videreutvikle gode kommunale kulturtilbud

MÅL: Musikk- og festivalbyen: Langesund skal bli en av Norges fremste musikk- og festivalbyer

Utviklingsprosjekter for musikk- og festivalbyen Langesund

For at Langesund skal kunne bli en av Norges fremste musikk- og festivalbyer må kommunestyret videreføre bevilgningen til utvikling av musikk- og festivalbyen. Administrasjonen foreslår at det avsettes en årlig bevilgning på kr. 300.000 til styrking av musikk- og festivalbyen Langesund. Bevilgningen skal dekke utarbeidelsen av en ny «Plan for musikk- og festivalbyen Langesund» i tillegg til andre utviklingstiltak.

Dersom kommunestyret bevilger midler til utviklingstiltak for musikk- og festivalbyen Langesund, vil følgende tiltak kunne startes opp i 2017

- Søndagskonserter, musikk-i-butikk og lignende for å styrke søndagsbyen Langesund
- Kompetanse- og utviklingstiltak for Skagerakfestivalene med flere
- Utvikling av logo og grafisk profil for merkevaren «Musikk- og festivalbyen Langesund»
- Publikums- og ringvirkingsanalyse

Bamble og Langesund har en realistisk mulighet til å kunne bli en av Norges fremste musikk- og festivalbyer fordi vi allerede per i dag har et sterkt musikk- og festivalmiljø i kommunen. Ved siden av å være en vesentlig del av kulturtilbudet i kommunen, har musikk- og festivalaktivitetene i Langesund store positive ringvirkninger både for arbeidsplasser, omsetning i øvrig næringsliv, omdømme, attraksjonskraft og lokal stolthet og identitet. Musikk- og festivalaktivitetene er en av årsaken til at Langesund fikk innvilget status som turistby med søndagsåpne butikker i perioden 1. juni – 31. august.

I 2014 var det ca. 40.000 besøkende på musikk- og festivalaktiviteter i Langesund og det ble solgt billetter for ca. 10 millioner kroner, tilsvarende ca. 675 kr / innbygger. Dette er betydelig over landsgjennomsnittet som var ca 327 kr/innbygger i 2014.

Satsning på musikk- og festivalbyen bør ha følgende målsetninger:

- Innen 2020 skal besøkstallet økes til 60.000
- Innen 2020 skal billettinntektene økes til 15 millioner
- Innen 2020 skal de økonomiske ringvirkningene for øvrig næringsliv være 40 millioner kroner i tillegg til billettinntektene
- Innen 2020 bør det være etablert en stor årlig festival i Krogshavn.
- Innen 2020 kan Bamble vurdere å delta i et internasjonalt utviklingsprosjekt for musikkbyer.

I «Planstrategi for Bamble kommune 2017 – 2020» er det lagt inn utarbeidelse av «Plan for musikk- og festivalbyen Langesund», jfr kommunestyresak 65/16. Planarbeidet bør være kunnskapsbasert og gjennomføres i nært samarbeid med Wrightegaarden, Skagerakfestivalene, Musikk- og festivalbyforum Langesund og andre relevante aktører. IFPI (interesseorganisasjonen til den internasjonale platebransjen) og Music Canada ga i 2015 ut en forskningsrapport som identifiserte best practices og effektive strategier for å bli en musikkby, <http://www.ifpi.org/Mastering-of-a-Music-City.php>

MÅL: Kystkultur: Etablere Bamble som en av Norges fremste kystkommuner

Etablere nytt kystkultursenter på Smietangen

Det er utarbeidet en forstudie for etablering av et nytt kystkultursenter på Smietangen i Langesund. Kommunestyret behandlet forstudien i sak 82/14 hvor det ble bestemt å gå videre med et forprosjekt. Bevilgning til forprosjektet ble gitt i budsjettet for 2015 (kr. 2.250.000, netto 1,7 mill. i kommunale midler). Arbeidet med forprosjektet startet opp i april og er beregnet ferdig i løpet av oktober 2016.

Økonomisk handlingsrom Styret for Langøya og kystkultur

Kystkultur har i mange år vært et prioritert område i Bamble kommunes kulturpolitikk. Styret for Langøya og kystkultur, har vært et viktig instrument for å igangsette, finansiere, følge opp og koordinere utviklingstiltak innenfor kystkulturfeltet. Arbeidet til Styret for Langøya og kystkultur er finansiert av et fast driftsbudsjett på 123.000 i 2016 samt ulike fond for kystkultur som samlet sett vil ha et gjenstående beløp på ca 180.000 ved utgangen av 2016. Ved innsparingene i 2013 ble driftsbudsjettet til Styret for Langøya og kystkultur redusert med 30.000 tilsvarende ca 20 %. Styret melder om en vanskelig økonomisk situasjon. Ca 98.000 av det totale driftsbudsjettet er låst til faste avtaler (finansiering RS2, møtegodtgjørelser og kystkulturskolen for barn og unge). Dette betyr at det reelle økonomiske handlingsrommet er ca 25.000. Dette er svært magert for å drive utviklingsarbeid innen kystkultur. Utviklingstiltak som hogsprosjektet, forstudie kystkultursenteret, kyststien, restaurering av Aanesenmotoren med mere, har derfor i hovedsak vært finansiert av fond. I 2013 var fondsmidlene for kystkultur på nærmere 500.000. Dette er nå redusert til 180.000. Dette betyr at det økonomiske handlingsrommet for kystkulturarbeidet i løpet av få år vil forvitne.

MÅL: Den kulturelle grunnmuren: Opprettholde og videreutvikle gode kommunale kulturtilbud

Videreutvikle Bamble bibliotek og litteraturhus

Kjernen i den lokale kulturelle grunnmuren er de kommunale kulturinstitusjonene representert ved kulturskolen og biblioteket. Kommunestyret har vedtatt at Bamble bibliotek skal utvikles til et levende bibliotek og litteraturhus med et mangfold av litteraturhusarrangement.

Det har vist seg vanskelig å få dette til innenfor bibliotekets ordinære budsjett. Virksomheten ber derfor om at driftsbudsjettet styrkes med minimum kroner 50.000.

Utfordringer i kulturskolen

Kulturskolen har de to siste årene opplevd elevtallsnedgang, særlig på dansetilbudet. I driftsrapporten for første tertial 2016 varslet kulturskolen om inntektstap på kroner 200.000 pga elevtallsnedgangen.

Kulturskolen har iverksatt tiltak for å styrke rekrutteringen, men disse har foreløpig ikke hatt ønsket effekt. I løpet av høsten vil kulturskolen gjennomføre ytterligere rekrutteringstiltak ute på skolene.

Elevtallsnedgangen på dans henger sammen med en nasjonal trend der veksten i danseinteressen de siste årene har snudd. Dersom Bamble kulturskole ikke lykkes med å rekruttere flere danseelever, bør driftsbudsjettet styrkes. Danseundervisning foregår i større grupper, og dansetilbudet har vært en netto inntektskilde for kulturskolen. Reduksjon i dansetilbudet vil derfor ikke bedre den økonomiske situasjonen til kulturskolen.

MÅL: Frivillighet: Legge til rette for økt frivillig engasjement

Styrke driftsbudsjettet for Sentrumsgården kulturhus

Netto utgiftsbudsjett for drift av sentrumsgården kulturhus er kr 13.000,-. Dette er altfor lavt til å kunne opprettholde forsvarlig drift av Sentrumsgården. Driftsbudsjettet dekker ikke lovpålagt internkontroll og utbedringer av sentrumsgården, f.eks. utbedring av scenerigg. Det marginale driftsbudsjettet betyr også at det akkumuleres et vedlikeholdsetterlep, f.eks. er sceneteppene skadet.

Driftsbudsjettet for sentrumsgården bør økes med minimum 50.000 kroner for å sikre forsvarlig drift i overensstemmelse med lovpålagte sikkerhetskrav og for å sikre at kvaliteten på lydanlegg, lysanlegg og øvrig sceneteknikk ikke forringes over tid.

Fullføre utbedring av Sentrumsgården kulturhus

Den nye frivillighetsplanen viderefører satsningen for å stille gratis lokaler til disposisjon for frivillige organisasjoner. Både kommuneplanen, frivillighetsplanen og kulturskoleplanen peker på viktigheten av å fullføre ombyggingen av Sentrumsgården kulturhus i henhold til den vedtatte utbyggingsplanen.

Sentrumsgården er Bamble kulturhus og det frivillige Bamble storstue. Kommunestyret har vedtatt en utbedringsplan for Sentrumsgården (k.sak 21/10). Fase 1 og 2 er gjennomført. I budsjett for 2013 vedtok kommunestyret å utbedre lagerkapasiteten (fase 3) og det ble bevilget 2,5 mill. Dette er et viktig tiltak som særlig har betydning for det frivillige musikk- og kulturlivet og som vil bidra til å sikre trygge rømningsveier. Det har i planarbeidet vært nødvendig å få ned kostnadene på prosjektet og det ble i 2014 lagt fram forslag til et redusert prosjekt. Kommunestyret behandlet forslaget i sak 66/144 vedtok en ny kostnadsramme på kr. 3 mill.

Fase 4, 5 og 6 gjenstår. Ut fra en prisjustering 2,2 % fra 2015 (basert på byggestatistikk) får vi følgende beregninger av investeringskostnader:

- Fase 4 - Oppussing av storsalen inkl. utvidelse til 300 sitteplasser: kr. 15.200.000
 - Fase 5 - Utvidelse av foajeen: kr. 3.900.000
 - Fase 6 – Ombygging av «apotek» inkl. lager i kjeller: kr. 6.200.000
- Kr. 25.300.000

Fase 3, utvidelse av lagerkapasiteten på Sentrumsgården er vedtatt gjennomført av kommunestyret. Prosjektet har imidlertid blitt forsinket, blant annet på grunn av innsigelser fra berørte naboer. Planleggingen av fase 4, 5 og 6 bør imidlertid starte opp snarest, uavhengig av forsinkelsene rundt lagerbygget.

Kompetanse- og kapasitetsutvikling frivillige

En av de politisk vedtatte strategiene for utvikling av frivilligheten i Bamble er at kommunen skal bidra til å gi frivillige «kompetanse på prosjekt, søknadsskriving og organisasjonsutvikling». Dette for å gjøre organisasjonene bedre på tilskudd, rekruttering, leder- og aktivitetsutvikling, jfr. Frivillighetsplan 2014 – 2017.

Kulturkontoret gjennomfører hver høst workshop om spillemiddelsøknader. I samarbeid med Wrightegaarden og Skagerakfestivalene gjennomføres det kurs i søknadsskriving og markedsføring for konsert- og festivalarrangører i løpet av 2016. I tillegg gis det bistand til søknader om større prosjekter, f.eks. prosjektet «Aktiv på like vilkår» Bamble idrettsforenings prosjekt for inkludering av rusmisbrukere.

Mange mennesker bidrar med viktig frivillig arbeid uten at det skjer gjennom en frivillig forening eller organisasjon. Det er behov for å tenke innovativt, moderne og bredt på dette. Disse enkeltindividene er en viktig og god ressurs som bør styrkes og synliggjøres slik at det blir attraktivt å være frivillig uten å måtte være i en organisasjon eller forening. Det må tas stilling til om de skal være en del av Frivillighetsplanen for å få et mer helhetlig grep på frivilligheten.

Det bør satses ytterligere på kompetanse-, kapasitet- og lederutvikling for frivillige organisasjoner og for frivillig arbeid utenom organisasjonene. Budsjettet til kulturkontoret bør styrkes med kr. 50.000 slik at det er budsjettmessig dekning til å gjennomføre flere workshops, seminarer og andre opplærings tiltak, jfr også Frivillighetsplanens mål om å arrangere en Frivillighetskonferanse annenhvert år.

Planer og prosjekter

Virksomhetens tjenesteproduksjon og prioriteringer er styrt av en rekke planer. De fleste planene er politisk vedtatt av kommunestyret. Virksomheten legger seg tett opp til kommuneplanens prioriterte satsningsområder.

Kulturplaner i Bamble kommune	Ant
Vedtatt - gjeldende	8
Friluftspan	1
Prioriterte friluftslivstiltak 2016 - 2017	1
Frivillighetsplan	1
Handlingsplan for kystkultur	1
Handlingsplan for lokal del av den kulturelle skolesekken	1

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet	1
Strategi for biblioteket som litteraturhus og arena for offentlig debatt	1
Utviklingsplan for Bamble kommunale kulturskole	1
Planer under utarbeidelse	2
Biblioteksplan	1
Handlingsplan for kommunale områder og bygninger på Langøya	1
Totalsum	10

Omstilling og innsparinger

I 2013 vedtok kommunestyret innsparinger på kommunens kulturtjenester tilsvarende 2,0 mill. kroner. Disse innsparingene er gjennomført. I 2014 og 2015 ble kommunens kulturtjenester redusert ytterligere fordi andre virksomheter og enheter reduserte sin betaling for ulike kulturtjenester. I 2016 er det vedtatt at biblioteket og kulturskolen skal gjennomføre innsparinger på kr. 50.000. I driftsrapport for første tertial 2016 og i dette utfordringsnotatet (jfr tiltaksskjema 1), varsles at virksomhet for kultur må dekke inn en stor del av Enhet for kultur og oppvekst sitt innsparingskrav på 1,6 mill. kroner for 2017, jfr tiltaksskjema 1. Hvis innsparingene i 2017 gjennomføres vil det bety at kommunens samlede kulturutgifter i løpet av få år er redusert med ca 3,0 mill. kroner, tilsvarende ca 10 prosent.

ØNSKET UTVIKLING FOR TJENESTEN

STYRINGSMÅL	Resultat 2015	Vedtatt 2016	Resultat 1.halvår 2016	2017	2018	2019	2020	Ønsket mål
Økte utlån ved biblioteket; utlån pr innbygger	4,5	5,3	4,6	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4
Øke antall besøk ved biblioteket; besøk pr innbygger	3,1	4,1	2,6	4,3	4,5	4,7	4,9	5,0
Øke andel grunnskoleelever som har tilbud i kulturskolen; prosent	15 %	19 %	**	19 %	20 %	21 %	22 %	30 % ***
Øke andel fremmedspråklige barn i kulturskolen; prosent	2,4 %	2,0 %	**	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0 %
Øke andel elever med rabattert elevplass; prosent	7,0 %	4,0 %	**	7,5%	8,0%	8,0%	8,0%	8,0 %
Øke andel gutter i kulturskolen; prosent	31,4 %	36 %	**	37 %	38 %	39 %	40 %	40 %
Øke antall godkjente spillemiddelsøknader; antall	4	7	7	7	8	8	8	8

* Tall for besøk og utlån ved biblioteket 1. halvår 2016 er en prognose for hele året basert på de første fem månedene i 2016.

** På grunn av overgang til nytt administrasjonssystem våren 2016, er ikke statistikk for 1. halvår 2016 for kulturskolen tilgjengelig.

*** At andelen grunnskoleelever som har tilbud i kulturskolen skal være 30 %, er en nasjonal ambisjon anbefalt av Norsk kulturskoleråd.

TJENESTEOMRÅDE: OPPVEKST

Utfordringer og utviklingstrekk for tjenesten

Det å legge til rette for gode oppvekstvilkår er blant de viktigste oppgavene i et samfunn.

Tall fra Ungdata og Folkehelsestatistikker viser at hovedutfordringene i Bamble er knyttet til psykisk helse, unge uføre og arbeidsledighet. De viktigste utviklingsområdene til Oppvekst er forebyggende, helsefremmende og psykisk helsearbeid for barn, unge og deres familier.

Virksomheten sitt bidrag

Helsesøster- og jordmortjenesten møter alle familier gjennom systematisk og tett oppfølging på helsestasjonen, spesielt i barnets første leveår. Skolehelsetjenesten og miljøterapeuter (i skole/fritid) kommer i kontakt med alle elever. Fritidsansatte møter mange på ettermiddag og kveldstid. Frisk Bris ungdom og SLT-arbeidet (kriminalforebyggende arbeid) jobber med ungdom som står i fare for eller står utenfor et skoleforløp eller arbeid. Folkehelsearbeidet har sitt fokus rettet mot samfunnets fellesinnsats for å opprettholde, bedre og fremme befolkningens muligheter til tilgjengelighet og gode valg på alle arenaer i sitt liv.

Godt forebyggende arbeid overfor barn og ungdom

Nyfødte og deres foreldre. Liggetiden på fødeavdelingen er redusert. Nye nasjonale faglige retningslinjer for barselomsorgen er utarbeidet for bl.a. å sikre rask oppfølging fra helsesøster og jordmor i kommunen. Målet er å støtte foreldrerollen, bidra til en god start på tilknytningen til barnet, gi råd om amming og sikre mestring av foreldrerollen. Det forventes tilbud om hjemmebesøk av jordmor 1-3 dager etter utskrivelse og hjemmebesøk av helsesøster 7-10 dager etter fødsel. Veilederens krav medføres behov for økte ressurser i helsestasjonen.

Forebyggende og helsefremmende arbeid for barn og unge. Bamble kommune har valgt å ha fokus på «24-timersperspektivet» for å sikre helhetlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd. Hjemmet, barnehage og skole samt fritid er viktige arenaer i barn og ungdoms liv. Det må sikres en sammenhengende oppfølgingslinje som forebygger og gir gode tiltak der problemer/utfordringer har oppstått. Dette arbeidet ligger særlig til miljøterapeutene, helsesøstrene og Frisk Bris Ungdom sitt oppdrag. Alle ansatte som arbeider med barn og unge kan og bør være gode beskyttelsesfaktorer for barn og unge i Bamble. Det krever bevisst utvikling av ansattes kompetanse (verdier, kunnskap og ferdigheter) og ledere som er gode veiledere.

Rask psykisk helsehjelp til barn. Regjeringen ønsker å styrke og videreutvikle det forebyggende og helsefremmende helsetilbudet i barn og unge. Utvikling av en rask psykisk helsetjeneste til barn og ungdom skal prioriteres i Bamble.

Folkehelsearbeid

Folkehelsearbeid er helsefremmende samfunnsutvikling. Folkehelseloven gir kommunene ansvar for et bredt og kunnskapsbasert folkehelsearbeid. Arbeidet krever målrettet systematisk innsats, langsiktige strategier og det forutsetter et bredt samarbeid på tvers av alle sektorer. De viktigste faktorene som påvirker folks helse ligger utenfor helsesektoren. I forhold til helse- og velferdsutfordringer viser forskning at det er i stor grad er knyttet til oppvekst, utdanning og sosiale forskjeller. Barn og ungdom må være en prioritert målgruppe.

Forebyggende psykisk helsearbeid. I Folkehelsemeldingen (Meld.St.19. Folkehelsemeldingen. *Mestring og muligheter*) ønsker regjeringen å likestille psykisk helse med somatisk helse. Ungdataundersøkelsen som er gjennomført våren 2015, viser et behov for fokus på psykisk helse. I årene fremover skal det bygges en psykisk helsetjeneste for fremtiden. Den må ha i seg tilbud og tiltak knyttet til individuelle konsultasjoner, gruppetilbud, undervisning, forebyggende programmer, foreldreveiledning og sikre oppfølgingslinjen fra universell forebygging til særskilte tiltak. Dette blir viktig fokus framover. Det krever økt samarbeid på tvers av enheter og tverrfaglig innsats fra alle som jobber med barn, unge og deres familier.

Sunt kosthold i barnehage, skole og fritidsklubber. Helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltider i barnehage og skole skal følges. Det skal tilbys sunn mat og drikke i barnehagen, skolens kantiner og på fritidsklubbene. Barnehagene deltar i «Fiskesprell». Hvert år på foreldremøter skal helse og kosthold være tema.

Folkehelserådet. Det er opprettet et folkehelseråd som består av representanter fra de ulike enhetene, frivillig sektor, en politisk representant og kommuneoverlegen. Folkehelserådet er et viktig organ i kommunen for å sikre et flerfaglig og kunnskapsbasert arbeid. Rådet må brukes aktivt i utviklingsarbeid og være pådrivere i arbeidet innenfor folkehelse, på alle arenaer i samfunnet.

Frivillighet

Mange enkeltfrivillige bidrar i dag inn i flere kommunale arenaer. Det er behov for å tenke innovativt, moderne og bredt på dette. Det må lages en forankret plan for rekruttering, aktuelle arenaer å gjøre en frivillig innsats på, treffpunkter, samlinger og oppfølging. De enkeltstående frivillige er en viktig og god ressurs som bør styrkes og synliggjøres slik at det blir attraktivt å være frivillig uten å måtte være i en organisasjon eller forening. Det må tas stilling til om de skal være en del av Frivillighetsplanen for å få et mer helhetlig grep på frivilligheten.

Redusere sosial ulikhet

Frisk Bris ungdom. Frisk Bris har gjennomført et utviklingsprosjekt rettet mot å løse elever som ønsker/har behov for hjelp til å fullføre skolegang (LOS). I tillegg har Frisk Bris sammen med NAV Bamble utviklet en modell hvor ungdom som har falt ut fra skole/arbeidsliv får hjelp til å komme tilbake gjennom målrettet arbeid i skjæringspunktet mellom arbeid/helse/skole. Resultatene har vært gode og er beskrevet i årsrapport for Frisk Bris. For å sikre et helhetlig tilbud fra Bamble kommune har vi også gått sammen med psykisk helseteam og etablert en felles stilling hvor vi bruker kompetansen på tvers for å sikre helhetlige løp som skaper større deltagelse i samfunnet for unge mennesker.

Alle de tre utviklingsprosjektene er en del av Frisk Bris ungdom som er en av Bamble kommunes satsninger for å hindre utenforskap i samfunnet. Det er utviklet måleverktøy som viser effekten av de ulike tiltakene. Frisk Bris mangler i dag basisfinansiering på kr.390 000 til tilbudet Frisk Bris ungdom. Dette dekkes inn i dag av fondsmidler.

Fritidsklubbene skal være et åpent fritidstilbud til alle ungdommer. Miljøarbeidertjeneste i skole og fritid har god kjennskap til barne- og ungdomsmiljøet. I samarbeid med andre tjenester har de også en meget god oversikt over enkeltelever med spesielle behov og utfordringer av sosial art. En viktig oppgave for miljøarbeidertjenesten er å være tilstede og se sammenhengen mellom skole- og fritid. De ansatte i ungdom og fritid er i en posisjon som gjør det mulig å påvirke til at barn som av økonomiske eller andre grunner ikke deltar i fritidsaktiviteter kan få hjelp til å komme med. Tilby et tilrettelagt fritidstilbud (Popmix) til ungdom en kveld i uken.

«**Kontingentkassen**» kan være et godt virkemiddel for utjevning av sosiale forskjeller, men har et behov for en fast rammefinansiering er på rundt kr. 20 000. Andre viktige ordninger er **utstyrsentralen**. **Ferietilbud** har blitt kuttet og det er brukt fondsmidler for å kunne gi et lite tilbud. Forskning på barnefattigdom fremhever viktigheten av et slikt tilbud for å utjevne utenforskap.

Sikre ungdom medvirkning

Det ble i 2012 etablert ungdomsråd i kommunen. Kommunen må legge til rette for at ungdomsrådet blir et talerør for ungdom og bidra til å gi ungdom reell medinnflytelse på saker som de opplever som viktige. Sosiale media er en viktig informasjonskilde og det fungerer godt. Alle fritidsklubbene skal ha egne klubbstyrer.

ØNSKET UTVIKLING FOR TJENESTEN

STYRINGSMÅL	Resultat 2015	Vedtatt 2016	Resultat 1.halvår 2016	2017	2018	2019	2020	Ønsket mål
Helsestasjon, skolehelsetjenesten og jordmor gjennomfører anbefalte konsultasjoner i henhold til de veiledere som til en hver tid er gjeldende								
Øke andel familier som har fått hjemmebesøk av jordmor etter fødsel	28 %	50 %		60 %	60 %	80 %	80 %	80 %
Øke andel familier som har fått hjemmebesøk av helsesøster etter fødsel	87 %	90 %		90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Sikre at alle førsteklasse på Bamble videregående har gjennomført VIP-undervisning (psykisk helseprogram i skolen)	100 %	100 %		100%	100%	100%	100%	100%
Frisk Bris								
Øke antall tidlig sykemeldte med lettere psykiske lidelser som får oppfølging av Frisk Bris	52	60	24	60	60	60	60	60
Øke antall med sammensatte lidelser som får oppfølging av Frisk Bris	36		21	50	50	50	50	50
Gi tilbud til minst 50 deltakere pr år på Frisklivssentralen	62	50	38	50	50	50	50	50
Gi tilbud til minst 40 deltakere i Frisk Bris ungdom	* 70	40	24	40	40	40	40	40
Bidra til at alle barn og unge har mulighet til å delta i minst en fritidsaktivitet.								
Andel ungdomsskoleelever som bruker kommunale fritidsklubber per kveld								
Herre	68%	70%		70%	70%	70%	70%	70%
Rugtvedt	40%	50%		50%	50%	50%	50%	50%
Rønholt	52%	50%		50%	50%	50%	50%	50%
Langesund	16%	20%		20%	20%	20%	20%	20%
Følgere på Facebooksidene:								
«Fritid for barn og unge»	248	250		250	250	250	250	250
«Musikkbingene»	114	130		130	130	130	130	130
«Bamble ungdomsråd»	165	160		160	160	160	160	160
Øke antall utlån utstyrssentralen	780	600		800	800	800	800	800
Øke antall kontrakter / band på musikkbingene	4	15		15	15	15	15	15

* tall fra LOS og nytt prosjekt vedr Frisk Bris ungdom er slått sammen

MAL FOR ENHETENS ØKONOMISKE RAMMER

Skjemaene skal oversendes PLØK som grunnlag for talldelen av utfordringsnotatet.

STATUS 2016

Virksomhet Tall i 1000 kroner	OB 2016	Prognose 2016	Avvik	Behov for korreksjoner i budsjettet 2017 *	Kommentarer (avvik)
Kultur og oppvekst	1.689	0	0		I tillegg utfordring gjennomføre vedtatt innsparing på kr. 583.
Kultur	15.872	16.112	240		Knyttet til kulturskolen, Bamble bibliotek og litteraturhus samt utstillingen om Skougaard og Clark
Barne og familievern	26.659	27.309	650		Knyttet til bruk av institusjonsplasser
Oppvekst	29.079	29.079	0		Her er kr. 13.087. overført til helse og omsorg i forbindelse med omorganisering av tiltak til funksjonshemmede barn.
Viva - flyktningearbeid	0	3.000	3.000		Knyttet til utfordringer med å nå tidligere vedtatte innsparingskrav, mangelfull statlig finansiering og økt bruk av grunnskoletilbudet
Nav	22.450	23.150	700		Knyttet til utfordringer med å nå tidligere vedtatte innsparingskrav
Viva – andre tjenester	3.133	3.133	0		
Frisk Bris	1.928	1.928	0		
Sum		100.754	4.600		Fondsbruk 4,6 millioner.

*) Skal også ha tiltakskjema.

- I tiltaksskjema 2 foreslås det en bevilgning på 4 mill. per år. Det arbeides med innsparings- og forbedringstiltak som forventes å få effekt over tid.
- I tiltaksskjema 1 viser en oppfølging av kommunestyrets vedtak om kompensasjon for økte utgifter som følge av økt husleie i kommunale boliger.

ENHETENS FOND, SALDO OG UTVIKLING

DISPOSISJONSFOND

Fond	IB	Bruk	UB	Planlagt disponering				
Tall i 1000 kroner	2016	2016	2016	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
(Har en mer forståelig begenelse enn det som står i regnskapet) Driftsfond for oppvekst og kultur	1.917	1.600	317					Det meste av fondet kan bli brukt opp i år for å dekke store underskudd innenfor barne- og familievern, NAV og kultur.
Kompetansefond til folkehelsearbeid	426	26	400	100	100	100	100	Disponers av folkehelserådet.
Tilskudd til delfinansiering av idrettsanlegg	456							Delfinansiering av anlegg som får «spillemidler». Fondet regulerer tildeling i forhold til årlig bevilgning.
Tilskudd til kulturliv /frivillighet - reservert	91	91						Tilskudd som er tildelt, men ikke utbetalt
Tilskudd til kulturliv /frivillighet – til disposisjon	344							Overførte bevilgninger. Fondet regulerer tildelinger i forhold til årlige bevilgninger
Ressurskrevende brukere	280	280	0					Overført til helse og omsorg
Midler til Langøya	30	0	30					Disponeres av Styret for Langøya og kystkultur. Vil bli brukt til opprusting av områder på Langøya.
Kulturprosjekter, Kystkultur	220							Disponeres av Styret for Langøya og kystkultur. Brukes til kystkulturtiltak.
Kystkultursenter	25	25						Brukes til videre arbeid med nytt kystkultursenter.
Driftsfond – virksomhet for oppvekst	970	300	670	200	200	200	70	Skal dekke unnderskudd/ innsparinger og utviklingsprosjekter i virksomhet for oppvekst.
Fond til arbeid med flyktninger	7.587	3.000	4.587	2.500	2.087			«Bufferfond» regulerer årlige svingninger i utgifter og inntekter til arbeid med flyktninger. Ble redusert med 2,7 mill. i 2014, økt med 4,9 mill. i 2015. Kan bli redusert med ca. 3 mill. i 2016. Pga. en grunnleggende økonomisk ubalanse i flykntningarbeidet, er det fare for at fondet vil bli brukt opp i 2017 /2018.
Disposisjonsfond	206	206	0					Oppsparte midler som bidrar

til Frisk Bris								til midlertidig videreføring av prosjekter ved Frisk Bris som ikke har fast finansiering – viser til tiltaksskjema ?.
Inntekter av jubileumboka	90	10	100					Boka er fortsatt i salg. Inntektene skal brukes til prosjekter som formidler lokalhistorie.
Lønns- og utgifts-saldering på kultur	35	-35	0					Skal dekke underskudd på kulturskolen i 2016
Frisk Bris, Prispenger fra Fylkesmannen,P. 1116	100							
Frisk Bris, Ungdom - folkehelsepris	38							
K.sak 85/10 Handlingsplan mot vold i nære relasjoner	9							
Sum	12.824							
BUNDNE FOND								
Skagerak-festivalene	826	275	1101					
Sjakkkanlegg Langesund sentrum	20							
Skilting Museer	10							
Bambleboka	56							
Gave fra Johs. Johansen	25							
Gullsekken	18							
P.1120 Den kulturelle skolesekken (overf.fra skole)	11							
Hogst og kulturlandsk. Langøya	194							

Fattigdom	32							
Tilskudd skolehelsejenesten i videregående skoler	165							
Den Kulturelle Spaserstokken	75							
Tilskudd enkeltflyktninger	1859	-692	1168					
Tilskudd kvalifiseringsordningen	457							
Lønnsmidler til 2013 fra Psykiatri	702							
Unge og voksne med sammensatte hjelpebehov	988							
FB - Forskning/Innovasjon	162							
Tilskuddsmidler LOS	100							
	5.699	-417	5.283					

INVESTERINGER

Investeringer skal være begrunnet i :

- Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.
- Omstilling og innsparing
- Oppfølging av vedtak og planer

Alle investeringer skal være beskrevet i eget tiltaksskjema

Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Sikre voksenopplæringen og flyktingetjenesten hensiktsmessige lokaler	500	44.500			Skjema 3 Se også Drift
Kystmuseum - hovedprosjekt	39.350				Skjema 4 Se også Drift
Opprusting av Sentrumsgården	15.200	3.900	6.200		Skjema 6
Sum	55.050	48.400	6.050		

ENDRINGER I DRIFTSRAMMENE 2017 – 2020

Endringer i driftsrammene skal være begrunnet i :

- Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.
- Omstilling og innsparing
- Oppfølging av vedtak og planer

Alle endringer skal være beskrevet i eget tiltaksskjema:

Tall i 1000 kroner	2017	2018	20189	2020	Kommentarer
Redusere innsparingstiltak i kultur og oppvekst	2.225	2.225	2.225	2.225	Skjema 1
Kompensasjon for økte kommunale husleier/kommunal bostøtte	*)1.647	1.647	1.647	1.647	Skjema 2 Ligger i vedtatt budsjett
Sikre voksenopplæringen og flyktingetjenesten hensiktsmessige lokaler		480	480	480	Skjema 3 Se også Investeringer
Kystkultursenter - hovedprosjekt	1.410	1.410	1.410	1.410	Skjema 4 Se også Investeringer
Videreføre tiltak i Frisk Bris	690	690	690	690	Skjema 5
Opprusting av Sentrumsgården, drift av kulturhuset	50	110	110	110	Skjema 6
Utbygging av folkehelseiltak	1.250	1.220	1.220	1.220	Skjema 7
Musikk- og festivalbyen Langesund	300	300	300	300	Skjema 8
Samhandlingskonferansen	230	230	230	230	Skjema 9
Sum	6.155	6.665	6.665	6.665	*)Skjema 2 er ikke med i sum

TILTAKSSKJEMA NR. 1: REDUSERE INNSPARINGSTILTAK I KULTUR OG OPPVEKST

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	X
Oppfølging av vedtak og planer	X

Beskrivelse

Det er vedtatt følgende innsparingskrav for enheten:

- Fra 2016 – kr. 583.000
- Fra 2017 – kr. 1.590.000 (opprinnelig 1789.000, men korrigert pga. omorganisering)

Psisjustert med 2,4 % blir det ca. 2.225.000.

Det foregår i 2016 en politisk prosess hvor innsparingene skal konkretiseres.

Kultur og oppvekst har i tillegg andre store budsjettutfordringer:

- Underskudd i barne- og familievernet var i 2015 på ca. 2 mill. kroner. Prognosen for 2016 er kr. 650.000.
- Det er en krevende innsparing i NAV og VIVA på 3,5 mill. kroner per år. NAV hadde i 2015 et underskudd på over 1 mill. kroner. Prognosen for 2016 er kr. 700.000.
- Til tross for overskudd i 2015 vil flyktningearbeidet slitte med å få balanse mellom inntekter og utgifter framover. I 2016 er det foreløpig beregnet til et underskudd på 3 mill.kroner.

Innsparinger kan bare gjennomføres på deler av enhetens budsjettområder. Nye store innsparinger vil få store negative konsekvenser for områder som kultur, frivillighet og arbeid med barn og unge.

Eventuelle økte ressurser vil enheten derfor prioritere til å redusere innsparingskravet.

Investering	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter					
Investeringsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

Driftskonsekvens teknisk	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Sum netto					

Driftskonsekvens tjenesten	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter	2.225	2.225	2.225	2.225	
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	2.225	2.225	2.225	2.225	

TILTAKSSKJEMA NR. 2: KOMPENSASJON FOR ØKTE KOMMUNALE HUSLEIER /KOMMUNAL BOSTØTTE

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Det er vedtatt i **kommunestyresak 77/14** å kompensere økte utgifter til Nav og Viva (voksenopplæringen og flykntingstjenesten) som følge av økte husleier i kommunale boliger.

Det er vedtatt å utrede en kommunal bostøtteordning som helt eller delvis kan kompensere for økte husleier i kommunale boliger. Det skal vurderes om ordningen også skal gjelde andre boliger enn kommunale utleieboliger.

I handlingsprogram for 2016 – 2019 ble det vedtatt:

Kompensasjon for økte husleier: 2016: kr. 1.608.000
2017-2019: kr. 1.000.000 (per år)

Kommunal bostøtteordning 2017- 2019: kr. 608.000 (per år)

Det er vanskelig å beregne økonomiske konsekvenser av økte husleier (mange faktorer spiller inn). NAV registrerer imidlertid en kraftig økning de siste årene i bidrag til boutgifter.

Det er derfor nødvendig at utgifter til kompensasjon for økte boutgifter og midler til en kommunal bostøtte, **videreføres** i nytt handlingsprogram (til sammen kr. 1,6 mill. per år.) Bevilgningene må ses i sammenheng og tilpasses en gradvis innføring av en (eventuell) kommunal bostøtteordning.

Bevilget beløp må prisjusteres med 2,4 %, dvs. til sammen en økning på kr. 39.000.

Investering Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Investeringsutgifter					
Investeringsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

Driftskonsekvens teknisk Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Sum netto					

Driftskonsekvens tjenesten Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter					Videreføre bevilgninger i 2016
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

TILTAKSSKJEMA NR. 3: SIKRE VOKSENOPPLÆRINGEN OG FLYKTINGTJENESTEN HENSIKTSMESSIGE LOKALER

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Voksenopplæringen og flyktingetjenesten har i mange år «slitt med» midlertidige lokaler. I tillegg til lokaler i Sentrumsbygget, har man leid lokaler i Storgata 7 i Langesund.

De leide lokalene bærer preg av en midlertidig løsning både funksjonelt og i forhold til arbeidsforhold forøvrig. Ansatte og brukere sliter med plager knyttet til bl.a. støy, temperatur og luktproblemer. I perioder har det vært nødvendig å stenge noen rom. Situasjonen for ansatte og brukere tilsier at kommunen må finne en løsning både på kort og lang sikt.

Det er utarbeidet en forstudie for nye lokaler hvor arealbehov, kostnader og alternative løsninger er vurdert. Siste utgave av forstudien var ferdig i januar 2013. I forstudien er det beregnet et arealbehov på 1000 kvm. Byggestatistikk per 1. kvartal 2016 viser en beregnet investering på 44,5 mill. kroner. Utgifter til drift av nye lokaler vil være ca. 1,1 mill. kroner per år. Av dette kan kr. 600.000 dekkes av statlige tilskudd til flyktingarbeid (prisjustert til kr. 620.000).

I forbindelse med ny ungdomsskolestruktur (k.sak 60/16), er det vedtatt å utrede lokaler til voksenopplær og flyktingetjenesten på Grasmyr. Det er positivt å knytte flyktingearbeidet og voksenopplæringen til et skolemiljø, men ulempen er at dette vil ta flere år å realisere (minst 5 år) noe som er en stor utfordring i forhold til dagens situasjon. Kommunen må derfor på kort sikt finne en løsning som gir ansatte og brukere i voksenopplæring bedre arbeidsforhold.

Løsning på fort sikt:

- Sikre videre leie av nåværende lokaler i Langesund
- Gjøre nødvendige /mulige oppgraderinger av lokalene
- Leie nye lokaler på Langesundshalvøya for hele eller deler av voksenopplæringen. Grunnskoletilbudet i voksenopplæringen vil nå bli flyttet til leide lokaler på Bamble videregående skole

Løsning på lengre sikt:

- Prioritere en rask utbygging av lokaler til voksenopplæringen og flyktingetjenesten på Grasmyr

De økonomiske konsekvensene i handlingsprogramperioden vil være basert på hvilke løsning som velges. Det er lagt inn investeringer i nye lokaler på 44,5 mill.kroner – jfr. forstudien.

Ved etterbruk av ungdomsskolen på Grasmyr vil det også bli betydlige utgifter til ombygging og oppgradering av lokaler (20 - 25 mill. kroner – jfr. tilleggsutredning for ungdomsskolestruktur).

Investering	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter	400	35 600			Oppgradering av lokaler Investering i nye lokaler
Mva kostnad	100	8 900			
Mva refusjon	-100	-8 900			
Sum netto	400	35 600			

Driftskonsekvens teknisk Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Driftsutgifter		1.100	1.100	1.100	
Driftsinntekter		620	620	620	
Sum netto		480	480	480	

Driftskonsekvens tjenesten Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

TILTAKSSKJEMA NR. 4: NYTT KYSTKULTURSENTER - HOVEDPROSJEKT

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Det er utarbeidet en forstudie for etablering av et nytt kystkultursenter på Smietangen i Langesund. Kommunestyret behandlet forstudien i sak 82/14 hvor det ble bestemt å gå videre med et forprosjekt. Bevilgning til forprosjektet ble gitt i budsjettet for 2015 (kr. 2.250.000, 1,7 mill. i kommunale midler, kr. 550.000 i tilskudd fra fylkeskommune). Arbeidet med forprosjektet startet opp i april 2015 og er beregnet ferdig innen november i 2016.

Investeringer i lokaler var i forstudien beregnet til 37,5 mill. kroner. Spørsmålet om å kjøpe eller leie lokaler blir vurdert nærmere i forprosjektet. Driften av senteret var estimert til ca. 3 mill. kroner per år, men vil også bli vurdert nærmere i forprosjektet. I forstudien ble det forutsatt at Bamble kommune må regne med å ta 1/3 av driftsutgiftene og drift av lokalene. Driften av bygget er i forstudien estimert til kr. 350.000 per år. Kostnadsoverslagene er beheftet med stor usikkerhet og er kun et eksempel på mulige økonomiske konsekvenser for Bamble kommune. Et mer realistisk bilde av kostnadene blir utredet i forprosjektet.

På bakgrunn av forstudien ble det bevilget i handlingsprogrammet for 2015 – 2018:

- kr. 37,5 mill. til kjøp av lokaler (som eventuelt kan omgjøres til å leie lokaler)
- kr. 350.000 til årlig drift av lokalene
- kr. 1 mill. per år i tilskudd til drift av et nytt kystkultursenter

I 2015 var tallene justert til:

- Investeringer (2,7%) - kr. 38.500.000
- Drift lokaler (2 %) - kr. 357.000
- Tilskudd til senter (2 %) - kr. 1.020.000

Justering i 2016:

- Investeringer (2,2%) - kr. 39.350.000
- Drift lokaler (2,4%) - kr. 365.000
- Tilskudd til senter (2,4%) - kr. 1.045.000

Arbeidet med et bygg for kystkultursenteret og til annen næringsvirksomhet, er blitt skilt ut som et eget prosjekt.

Forprosjektet for kystkultursentert vil bli lagt fram til politisk behandling i februar 2017. Kommunestyret vil da ta stilling til videre arbeid.

Vedtar kommunestyret å gå videre med et hovedprosjekt, så vil det være avgjørende at planarbeidet videreføres i 2017. For å finansiere det videre arbeidet kan driftsmidler til senteret/lokaler (foreløpig beregnet til ca. 1,4 mill. per år) bevilges fra 2017. Eventuelt må dette planarbeidet finansieres av bevilgning til investering.

Investering	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter	39.350				Kjøp/investering i lokaler på Smietangen i Langesund (vil trolig være mer aktuelt å leie lokaler).
Investeringsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	39.350				

Driftskonsekvens teknisk Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Driftsutgifter			365	365	Utgifter til renhold, vaktmester, teknikk på linje med ordinær drift i øvrige kommunale bygg.
Driftsinntekter					
Sum netto			365	365	

Driftskonsekvens tjenesten Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter			1.045	1.045	Årlig kommunalt tilskudd til drift av kystkultursenteret. I 2017/18 kan driftsmidlene brukes til videre planarbeid i et hovedprosjekt. Eventuelt må dette dekkes av bevilgning til investering.
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	1.410	1.410	1.045	1.045	

TILTAKSSKJEMA NR. 5: VIDEREFØRE TILTAK I FRISK BRIS

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	X

Beskrivelse

Frisk Bris ungdom

Frisk Bris har gjennomført et utviklingsprosjekt rettet mot «å løse» elever som ønsker/har behov for hjelp til å fullføre skolegang (LOS). I tillegg har Frisk Bris sammen med NAV Bamble utviklet en modell hvor ungdom som har falt ut fra skole/arbeidsliv får hjelp til å komme tilbake gjennom målrettet arbeid i skjæringspunktet mellom arbeid/helse/skole. Resultatene har vært gode og er beskrevet i årsrapport for Frisk Bris. For å sikre et helhetlig tilbud fra Bamble kommune har vi også gått sammen med psykisk helseteam og etablert en felles stilling hvor vi bruker kompetansen på tvers for å sikre helhetlige løp som skaper større deltagelse i samfunnet for unge mennesker. Alle de tre utviklingsprosjektene er en del av Frisk Bris ungdom som er en av Bamble kommunes satsninger for å hindre utenforskap i samfunnet.

Frisk Bris bruker noe rammemidler, fond og prosjektmidler for å klare å gjennomføre Frisk Bris ungdom. I tillegg har vi sammen med psykisk helseteam fått midler til et toårig prosjekt for å knytte disse tjenestene sammen. Det er utviklet måleverktøy som viser effekten av de ulike tiltakene.

Kostnaden for Frisk Bris ungdom

For å kunne videreføre prosjektet i sin nåværende form (med LOS-prosjektet) er det behov for en bevilgning på **kr. 390.000 per år**. Vi har finansiering til LOS prosjektet fram til sommeren 2018,

Samarbeidsprosjekt psykisk helseteam årlig kostnad kr. 600 000 per år.

Kr. 300 000 i Frisk Bris og kr. 300 000 i Helse og omsorg psykisk helse og rusomsorg.

Vi har finansiering med prosjektmidler til samarbeidsprosjektet med psykisk helseteam ut 2017.

Investering	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter					
Investeringsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

Driftskonsekvens teknisk	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Sum netto					

Driftskonsekvens tjenesten	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Lønnsutgifter	690	690	690	690	Se kommentarer ovenfor
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	690	690	690	690	

TILTAKSSKJEMA NR. 6: OPPRUSTING AV SENTRUMSBYGGET, DRIFT AV KULTURHUSET

Kryss av:

Korrekasjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Det er vedtatt å videreutvikle sentrumsbygget i Langesund som kulturhus. I sak 21/10 vedtok kommunestyret en utbedringsplan for Sentrumsbygget. I kommunens frivillighetsplan legges det vekt på at kommunen har en viktig rolle som tilrettelegger for frivillige organisasjoner gjennom hensiktsmessige lokaler til kultur og idrett. Både kommuneplanen, frivillighetsplanen og kulturskoleplanen peker på viktigheten av å fullføre utbedringen av Sentrumsbygget.

Fase 1 og 2 av utbedringsplanen er gjennomført. I budsjett for 2013 ble det bevilget 2,5 mill. kroner for å utbedre lagerkapasiteten og sikre gode rømningsveier (fase 3). Det har i planarbeidet vært nødvendig å få ned kostnadene på prosjektet og det ble i 2014 lagt fram forslag til et redusert prosjekt. Kommunestyret behandlet forslaget i sak 66/144 vedtok en ny kostnadsramme på kr. 3 mill. Både planprosessen og byggesaksbehandlingen har tatt lang tid og prosjektet er dessverre fortsatt ikke klart til bygging.

Fase 4, 5 og 6 gjenstår. Ut fra en prisjustering 2,2 % fra 2015 (basert på byggestatistikk) får vi følgende beregninger av investeringskostnader:

- Fase 4 - Oppussing av storsalen inkl. utvidelse til 300 sitteplasser:	kr. 15.200.000
- Fase 5 - Utvidelse av foajeen:	kr. 3.900.000
- Fase 6 - Ombygging av «apotek» inkl. lager i kjeller:	kr. 6.200.000
	Kr. 25.300.000

Vi har foreløpig ikke fått utredet økte driftsutgifter knyttet til bygget, men det vil bl.a. bli noe mer utgifter til renhold. Dette er markert med kr. 60.000 fra 2018.

Sentrumsgården kulturhus har i dag et netto utgiftsbudsjett på kr 13.000 per år. Det er ikke mulig å drive et kulturhus på forsvarlig nivå med et så marginalt driftsbudsjett. Det er bl.a. krav til sikkerhet /HMS som må ivaretas og det er behov for vedlikehold av div. utstyr. Det foreslås derfor en økning på kr. 50.000 per år.

Investering	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter	12 160	3 120	4 960		
Mva kostnad	3 040	780	1 240		
Mva refusjon	-3 040	-780	-1 240		
Sum netto	12 160	3 120	4 960		

Driftskonsekvens teknisk	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Driftsutgifter		60	60	60	
Driftsinntekter					
Sum netto		60	60	60	

Driftskonsekvens tjenesten	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter	50	50	50	50	
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	50	50	50	50	

TILTAKSSKJEMA NR. 7: UTBYGGING AV FOLKEHELSETILTAK

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Økt satsing på forebyggende arbeid og folkehelse er en prioritert satsing både i vedtatt kommuneplan, handlingsplan for folkehelse og i rådmannens utfordringsnotat. Dette bør også komme til uttrykk også i disponering av ressurser. Det foreslås følgende tiltak

Friskvern instruktør: kr. 20 000

Det er stor økning i antall deltakere i Friskvern slik at det er behov for å øke med antall trenings-/aktivitetstimer.

Ferie- og fritidsaktiviteter barn og ungdom: kr.200 000

Dette er et viktig tilbud for å utjevne sosial ulikhet. Alle barn og unge i Bamble skal få en mulighet for å være med på minst en god sommeropplevelse.

Sunt kosthold: kr. 200.000

Det er behov for disponering av ressurser til vanddispensere og sunt kosthold særlig i skole og noe til barnehager og fritidsklubber.

Vi ser en stor økning av karies i ungdomsskole alder. Mange ungdommer drikker for mye brus. Vi ønsker også å vise at sunt kosthold også smaker godt samt få opp bruken av sunne nister.

Stilling til «Rask psykisk helsehjelp»: kr. 800 000

Kompetansehevingskurs for veiledere i depresjonsmestring for ungdom (DU): kr. 30 000

Nye folkehelsemeldingen ønsker å likestille psykisk helse med fysisk helse. Det må videreutvikles en psykisk helsetjeneste til barn og ungdom. Det betyr ressurser til evidensbaserte forebyggende programmer for barn, ungdom og foreldre innen rus og psykisk helse men også individrettede tilbud. Tilbudene må være lett tilgjengelig på arenaer der barn og ungdom oppholder seg.

Investering					
Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Investeringsutgifter					
Investeringsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

Driftskonsekvens teknisk					
Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Sum netto					

Driftskonsekvens tjenesten					
Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Lønnsutgifter	820	820	820	820	
Driftsutgifter	430	400	400	400	
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	1.250	1.220	1.220	1.220	

TILTAKSSKJEMA NR. 8: MUSIKK- OG FESTIVALBYEN LANGESUND

Kryss av:

Korreksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2015 (sak 84/14) å bevilge kr. 550.000 til «viktige og nødvendige tiltak for utviklingen av Langesund som musikk-/festivalby». I løpet av 2015 og 2016 er det gjennomført fire prosjekter med finansiering fra denne satsningen. I sak 32/16 vedtok formannskapet å disponere restbeløpet på kr 100.000 til utviklingstiltak i regi av Musikk- og festivalbyforum Langesund. Forumet er et samarbeid mellom frivillige og profesjonelle arrangører i Langesund. Forumet satser på kompetanse- og organisasjonsutvikling. Våren 2016 er det avholdt søknadsskrivekurs. Høsten 2016 gjennomføres det kurs i markedsføring.

Disse tiltakene bør være del av en langsiktig strategi for å videreutvikle Langesund som en musikk- og festivalby. Satsingen på musikk- og festivalbyen Langesund må videreføres og det foreslås å bevilge kr. 300.000 per år i handlingsprogramperioden.

I kommunestyresak 65/16 vedtok kommunestyret høringsgrunnlaget for ny planstrategi for perioden 2016 – 2017. Planstrategien slår fast at det skal utarbeides en politisk plan for Musikk- og festivalbyen Langesund. Det er naturlig at Musikk- og festivalbyforum Langesund får en viktig rolle i dette arbeidet, og deler av bevilgningen på kr. 300.000 pr år bør avsettes til planarbeidet med tilhørende utredninger.

Langesund har fått offisiell status som turistby med mulighet for søndagsåpne butikker i perioden 1. juni – 31. august. Det bør jobbes målrettet for at Langesund blir den viktigste søndagsdestinasjonen i Grenland, blant annet ved å lage et søndagsprogram for den viktigste sommersesongen. Dette kan for eksempel gjennomføres ved at et par av de flinkeste UKM-arrangørene får sommerjobb som produsenter med ansvar for å lage 6 – 8 enkle søndagsarrangement gjennom sommersesongen.

Arbeidet med å videreutvikle Langesund som musikk og festivalby må også ses i sammenheng med andre tiltak for å styrke Bamble og Langesund som et attraktivt reisemål og som en del av en regional reiselivssatsing i Telemark. Det internasjonale reiselivsmarkedet blir stadig mer kulturorientert. Undersøkelser viser at 42 % av de utenlandske turistene i Norge er kultururister.

Investering					
Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Investeringsutgifter					
Investeringsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

Driftskonsekvens teknisk					
Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Driftsutgifter					
Driftsinntekter					
Sum netto					

Driftskonsekvens tjenesten					
Tall i 1000 kroner	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter	300	300	300	300	
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	300	300	300	300	

TILTAKSSKJEMA NR. 9:

SAMHANDLINGSKONFERANSEN

Kryss av:

Korleksjoner eksterne pålegg, feilbudsjettering mv.	
Omstilling og innsparing	
Oppfølging av vedtak og planer	x

Beskrivelse

Den årlige samhandlingskonferansen for ansatte som arbeider med barn og unge i kommunen, er blitt et viktig tiltak i utviklingen av godt tverrfaglig samarbeid innenfor oppvekstområdet.

Det har de siste 6 årene vært arrangert en konferanse for alle som arbeider med barn og unge. Ikke bare ledere, men dem som arbeider nærmest barn og unge, og som ikke får tilbud om så mange kurs i løpet av året.

Målet med konferansen er felles fagopplæring for ansatte på ulike arenaer, øke kunnskapen og kjennskapen til hverandre, bygge tverrfaglige nettverk og bidra til godt samarbeid. Konferansen får svært gode tilbakemeldinger, og barnevernet kan gjennom meldinger og henvendelser se at konferansen er en viktig bit i samarbeidet om barn og unge.

Barne og familievernet har forsøkt å finansiere konferansen med å søke prosjektmidler, dette har vi ikke fått til de to siste årene. Vi opplever at konferansen likevel er så viktig at den bør komme inn som et fast post på budsjettet. Konferansen har ca. 100 deltagere og samlet kostnad er på ca. kr. 230 000.

Investering	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Investeringsutgifter					
Investeringssinntekter					
Disponering fond					
Sum netto					

Driftskonsekvens teknisk	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Driftsinntekter					
Sum netto					

Driftskonsekvens tjenesten	2017	2018	2019	2020	Kommentarer
Tall i 1000 kroner					
Lønnsutgifter					
Driftsutgifter	230	230	230	230	
Driftsinntekter					
Disponering fond					
Sum netto	230	230	230	230	

Forslag til innsparinger fra 2017 – Kultur og oppvekst (tall i 1000-kr.) - Innsparingskrav 1. 593'

	Tiltak	Konsekvens	2017	2018	2019	2010
1	Redusere ved ledige stillinger i virksomhet for oppvekst	Omfordele ansvar og arbeidsoppgaver, effektivisere og redusere på arbeid	755	755	755	755
2	Redusere ved ledig administrativ stilling ved virksomhet for kultur	Omfordele ansvar og arbeidsoppgaver, effektivisere og redusere på arbeid	120	120	120	120
3	Div. reduksjoner i driften av virksomhet for oppvekst	Omfordele ansvar og arbeidsoppgaver, effektivisere og redusere på arbeid	50	50	50	50
4	Reduserte utgifter til drift av kulturbygg	Kutte ut/avhende bygg som ikke er i aktiv bruk	100	100	100	100
5	Redusere på stillinger som fritidsklubarbeidere og drift av fritidsklubber	Legge ned «Fjære» fritidsklubb - ungdom i Langesund mister et fritidstilbud Omdisponere ressurser til miljøterapeuter i skolene	70	70	70	70
6	Redusere tilskudd til lag og foreninger	Mindre kommunal støtte og stimulans av frivillig arbeid	200	200	200	200
7	Redusert tilskudd til Skjærgårdshallen	Kan bli mindre gratis tid til idrettslag Større økonomiske utfordringer for Skjærgårdshallen AS	200	200	200	200
8	Redusere tilbud i kulturskolen	Det kan bli aktuelt å legge ned f.eks. teater-tilbud	100	100	100	100
Sum - oppfyller innsparingskrav			1.595	1.595	1.595	1.595
9	Legge ned nærmiljøsentralen på Herre (muligens også innsparing på drift av lokale)	Eldre innbyggere på Herre vil miste et godt tilbud. Mindre frivillig engasjement Herre som lokalsamfunn vil miste ytterligere ett tilbud til befolkningen Ansatt må få annet arbeid	235	470	470	470
10	Legge ned fritidsklubben på Rugtvedt	Ungdom på Rugtvedt mister fritidstilbud - 1 kveld per uke Ansatte må få annet arbeid	65	135	135	135
11	Legge ned fritidsklubben på Rønholt	Ungdom i Vest-Bamble mister viktig fritidstilbud – 2 kvelder per uke. En mindre innsparing er å redusere fra 2 til 1 kveld per uke Ansatte må få annet arbeid	95	190	190	190
12	Legge ned fritidsklubben på Herre	Ungdom på Herre mister viktig fritidstilbud – 2 kvelder per uke. En mindre innsparing er å redusere fra 2 til 1 kveld per uke Ansatte må få annet arbeid	125	250	250	125
13	Legge ned fritidsklubben «Popmix»	Legge ned tilrettelagt fritidstilbud for ungdom – 1 kveld per uke Ansatte må få annet arbeid	115	230	230	230
14	Ytterligere kutt i tilskudd til lag og foreninger	Vesentlig mindre kommunal støtte og stimulans av frivillig arbeid	320	320	320	320
Sum totalt			2.550	3.190	3.190	3.190

Oversikt over andre innsparinger i kultur og oppvekst

Oversikten over viser at nye innsparinger er realistisk å gjennomføre i to av enhetens fem virksomheter.

For å få budsjettbalanse fra 2017 - arbeides det med omfattende innsparinger også i de tre øvrige virksomhetene

Tiltak	Konsekvens	2017	2018	2019	2010
Barne – og familievernet					
Redusere på bruk av barnevernsinstitusjoner	Vurdere bruk av alternative tiltak til institusjon i noen saker				
Redusere på bruk av eksterne konsulenter	Økt bruk av andre kommunale tjenester, bl.a. familieteamet				
Økt fokus på økonomi i forhold til bruk av tiltak	Legge mer vekt på økonomi i vurdering av tiltak	1.200	1.200	1.200	1.200
Nav					
Redusere stillinger, Redusere bruk av overtid, bruk av vikarer	Redusere stillinger ved ledighet Kan gå ut over muligheten for et aktivt tiltaksarbeid	250	500	500	500
Færre på økonomisk sosialhjelp	Få til et enda mer offensivt arbeid for å få mottakere ut i arbeid og utdanning				
Redusere satser for unge mottakere	Redusere satser for ungdom ned på nivå som praktiseres i nabokommuner (vil legge fram sak til politisk behandling)	500	500	500	500
Sum Nav		750	1.000	1.000	1.000
Viva - flyktningarbeid					
Økt bosetting av flyktninger innenfor nåværende bemanning /tjenesteapparat	Øke kommunens ramme for mottak av flyktninger uten å økt bemanningen – fra 40 – 50 (kapasitet til ca. 55), pluss økt familieinnvandring. IMDi vil i 2017 be om bosetting av færre flyktninger, trolig 45. Det betyr mindre effekt i 2017	500	1.000	1.000	1.000
Flere flyktninger ut i arbeid og utdanning (samarb. med Nav)	Få til et enda mer offensivt arbeid for å få mottakere ut i arbeid og utdanning	500	500	500	500
Tilpasse driften til statlige økonomiske rammevilkår /tilskudd	Aktiv bruk av ekstratilskudd Tilpasning til nye rammevilkår for enslige mindreårige asylsøkere	2.000	2.000	2.000	2.000
Sum Viva - flyktningarbeid		3.000	3.500	3.500	3.500
Viva – nærmiljøsentraler/ frivillighetssentral					
<u>Helårseffekt</u> av tiltak iverksatt i 2. halvår 2016:					
Har lagt ned nærmiljøsentralen i Langesund som kommunal drift	Tilbudet drives videre i regi av frivillige	350	350	350	350
Kultur					
<u>Helårseffekt</u> av tiltak iverksatt i 2. halvår 2016:					
Redusert på kulturskolen kr. 25' Redusere på Bamble bibliotek og litteraturhus kr. 25'		50	50	50	50

	Oppvekst					
	Helårseffekt av tiltak iverksatt i 2. halvår 2016: Redusert drift av «ungdom og fritid»		100	100	100	100
	Felles for enheten					
	Helårseffekt av tiltak iverksatt i 2. halvår 2016: Div. administrative innsparinger		83	83	83	83